

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	celo leto . . . . . K 24—	v upravljanju prejemni:	celo leto . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—	pol leta . . . . . 6—	četrt leta 5-50
četrt leta . . . . . 6—	na mesec 1-90	na mesec . . . . . 2—	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prtljaju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan svoje izdane nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petična vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parče in zahvala vrsta 20 vin. Poslane vrste 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravljanju naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

Slovenski Narod* velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto . . . . . K 25—	za Nemčijo:	celo leto . . . . . K 30—
pol leta . . . . . 13—	pol leta 6-50	za Ameriko in vse druge dežele:	celo leto . . . . . K 35—
četrt leta 6-50	na mesec 2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravljanje (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 83.

Odloženo.

Dunaj, 29. aprila.

Uradno poročilo, ki smo je danes popoldne priobčili, poudarja, da je Avstrija primorana izvajati konsekvenco iz dejstva, da se včerajšnja londonska konferenca glede nasilnega postopanja proti Črni gori ni mogla zediniti ter se poslužiti znanega pridržka, da bo v tem slučaju na lastno pest izsilila predajo Skadra.

Ambijent, ki obdaja to oficijalno izjavo, je silno resen.

Zunanji minister grof Berchtold je bil sprejet od cesarja v dolgi avdijenci, in v zunanjem ministrstvu je podal vojni minister fegm. Krobotin vojaško poročilo: »Vse gotovo.« Ne le proti Črni gori, temveč tudi za vse druge eventualnosti. Zborna poveljnika v Temešvaru in v Zagrebu sta odredila takozvano ojačeno varstvo avstrijsko-srbske meje, da se prepreči razširjenje — kolere, ki je izbruhnila v srbski bolnišnici v Nišu in oblasti naših obmejnih krajev so dobile primerne instrukcije, da pazijo na nevarnosti, ki bi mogle radi tega groziti prebivalstvu.

Med Dunajem in Rimom se vrši živahna izmenjava misli in zatrjuje se, da gre za skupno akcijo obeh držav.

V dunajskih političnih krogih se je še popoldne z vso gotovostjo zadrževalo, da bodo naše čede morda že jutri prekoračile črnogorske meje, da je londonska konferenca razbita in da pričena zadnji krvavi ples. To splošno naziranje so podpirale tudi silno resne izjave uradnih krogov.

Zdi se pa, da se je tekem dne izvršil mali preobrat. Po naših informacijah cesar ni odobril vseh predlogov grofa Berchtolda, ki so tendirali takojšnji nastop naše armade proti Črni gori, temveč je izrekel željo, da se Avstrija ne prenegli.

Diplomatična situacija je danes ta, da ure kralj Nikolaj še ni odgovoril na zadnje noto veselil, ki so ga pozvale, naj nemudoma preda Skader. To dejstvo je izredno važno, ker otežkuje neposredni oboroženi nastop, za katerega bi bilo treba še le ustanoviti mednarodnopravno pod-

lago s posebnim ultimatom. Nota veselil ne vsebuje nikakega termina in oficijalno se še ne da trditi, da je kralj Nikolaj zahteval evropskih kabinetov odklonil. Ako bi hoteli Avstrija to ugotoviti, bi morala urgirati odgovor ter izrecno poudariti rok, do katerega ta odgovor pričakuje.

Priprosti račun pa kaže, da bi ta termin na vsak način ne morel poteči pred četrtikom. Že z ozirom na to dejstvo je vladar ukazal, da se počaka rezultatov četrtikove londonske konference ter še enkrat poskusi ohraniti solidarnost evropskega koncerta. Diplomatična pogajanja z Rimom in Berlinom so grofa Berchtolda prepričala, da smatrata tudi oba zaveznika takojšnji nastop za prenegljen.

In tako se je končno odločil počakati. Oficijalno se zatrjuje, da se hoče Avstrija na seji veleposlanikov v četrtek prepričati, če in katere veselile bi se pridružile nasilni akciji, ki jo hoče podvzeti za slučaj, da bi se kralj Nikolaj do takrat ne vdal.

V resnici pomenja ta oficijalna izjava, da so si naši diplomati v zadnjem trenutku stvar še nekoliko premislili ter odstavili svojo vreljo juho nekoliko od ognja. Brezdvomno je pač to, da je naša diplomacija (vsaj danes še) vrčno in neomajno odločena za avstrijsko vojno proti Črni gori, toda da ura na ilhem, da ji tega sklepa ne bo treba izvršiti ali zato, ker bo prišlo do evropske akcije ali pa zato, ker se bo kralj Nikolaj med tem vendarle še uklonil. Današnje grožnje imajo torej v prvi vrsti namen prisiliti na ostale veselile, ter jih prisiliti, da akceptirajo vsaj v principu avstrijsko metodo. Kriza je torej odgodena in še le četrtekova seja veleposlaniške reunije bo položaj popolnoma razbistrila.

Popoldne smo zabeležili na prvi hip malo verjetno informacijo, da imajo avstrijsko-italijanska pogajanja globokejši pomen in višje cilje, kakor pa eventualno skupno »rešitev« Skadra. Tako avstrijski kakor italijanski krogi razmišljajo resno ali je še mogoče ustanoviti avtonomno Albanijo, ki bi podlegala »kombiniranemu« avstrijsko-italijanskemu

vplivu. Akcija Esad paše postaja čim dalje resnejša, in že danes se lahko trdi, da je ta albanski general pravi reprezentant albanskega narodnopolitičnega gibanja.

Evropska diplomacija to odkrito priznava in velepomembna so izvajanja nemškega diplomata v današnji »N. Fr. Presse«: »Na čelu svoje armade je Esad paša gospodar albanske dežele. Kdo se bo vojskoval proti gorskemu ljudstvu, ki se sedaj zbirajo okrog svojega narodnega kralja, kdo ga bo premagal! In zakaj tudi? Saj je s tem izveden evropski program, ki zahteva samostojno Albanijo. Če se Esadova oseba veselilam ne dopade, pa se dopade Albancem in to je vsekakor boljše.«

Ali bode Avstrija in Italija izročili Skader Esad paši, onemu, ki se hoče zvezati z balkanskimi državami, proti katerim naj bi tvorila Albanija protiujež?

Avstrijska diplomacija razmišlja in primerja. Kaj je boljše, ustanovljati Albanijo, ki bo pozneje morda neprijateljica, ali pa prepustiti Italiji Valono in si ž njo deliti ne le vpliv, temveč kar naravnost teritorij. Vest, ki smo jo popoldne zabeležili, se je morda porodila le kot logična konkluzija iz enakih in podobnih argumentov. Vsekakor pa je zabeležiti, s kako ostantativnostjo poudarja danes tudi poluradna ritnska »tribuna«: »Jako resne vesti prihajajo iz albanske notranjosti. Konzuli so baje informirali vlade, da je tam pričakovati anarhični razmer in so nasvetovali, da se podvzamejo preventivni koraki, ki bi zaenkrat obstojali v tem, da se odpošljejo v albanska pristajnišča ladje in eventualno izkrcajo detašmaji v varstvo konzulatov...«

V petek zjutraj bojedmo videli jasne. Brezdvomno pričenjajo dogodki, ki pomenjajo začetek novega razvoja mednarodnega položaja.

V teh dnevih velikih razburjenj, ko najrazličnejši vplivi silijo na to, da bi monarhija vse postavila na eno kocko, je nad vse tolažilno dejstvo, da je svolasi nositelj cesarske krone odločilo za mirno rešitev krize in zastavlja vso svojo moč, da se monarhija obvaruje nevarnih zapletljajev.

Tedaj je bilo očetu dosti! Z ustnicami so namrdavali kakor zajec; no, užaljeni.

»No, pa povejte, kako je bilo, da jim boste jezik zavezali,« so prosili Kovačeva mati. Prinesli so znova popoln liter na mizo in slišali pogovor.

»Aha, zdaj pa zdaj! Samo preje še en požirek!«

Spili so vino do zadnje kapljice iz kozarca, zmajali zadovoljni z glavno in svečano potrdili, da bi bil ta dober za tisti dan po tistem dnevu. Obrisali so se z rokavom okoli ust, posebno po raztresenih brkih in si jih za spoznanje popravili; iz žepa so privlekli svojo »ljubljenko«, s katero niso prišli nikdar navskriž, jo napolnili, počasi prižgali in vtaknili med zobe — dasi jih niso nič imeli.

»Bilo je leta 1878., meseca avgusta, ko smo korakali iz Sarajeva proti Jajcu. Solnce je pripekalo bolj ko tam doli med zamorci; potili smo se kakor rajniki Blaž na smrtni postelji, saj pomnite! Lačni, trudni, žejni smo prišli do vrha gore. Gospod »hautman« so ukazali postaviti stražo, drugi smo polegali okoli grmovja in pričakovali pripravljene turških glav. Vedeli smo zagotovo, da si bodo upale kake široke hlače preblizu do nas in nas motile v ljubem miru. Pridušil sem se, da mora vsakega vrag odnesti, katerega bom jaz na muho vzel. V začetku smo bili vsi

Usta zamašena.

Glasilo čeških agrarcev je minulo nedeljo presenetilo javnost z energičnim pozivom, naj državni poslanci odlože mandate, če ni mogoče pripraviti vlado do tega, da bi sklicala državni zbor. Ne dvomimo, da je v državnem zboru nekaj mož, ki bi se prav radi odpovedali mandatom, samo da bi s tem izrazili svojo nevoljo nad vladnim postopanjem z državnim zborom, toda velika večina poslancev visi na svojih mandatih z vsemi mišicami in jim je več za mandat, kakor za parlament, več za dijete, kakor za ljudske pravice. — Nastop čeških agrarcev je pa vendar važen pojav. Iz njega se vidi, kako ogorčenje prevzema široke vrste naroda, da vlada v teh resnih časih, v dobi velike zunanjepolitične krize, neče pustiti narodov do besede in da z odlaganjem državnozbornskega zasedanja narodom v pravem pomenu usta maši. To nevoljo so minoli teden izrazili tudi češki socialni demokratje, ki so poslali posebno deputacijo k ministrskemu predsedniku ter zahtevali, naj vlada skliče državni zbor.

Ministrski predsednik ni nič zanesljivega obljubil in se izgovarjač se na poljsko - maloruski razpor je izjavil, da se snide državni zbor čim prej mogoče. Ali pa tudi ne.

Dočim vidimo tako na eni strani svojih dolžnosti zavedajoče se stranke odločno nastopati za sklicanje državnega zbora, vidimo na drugi strani zopet stranke, ki se niti ne zmenijo za svoje najvažnejše pravice, ki postopajo, kakor da jim je čisto vseeno, ali zborje drž. zbor ali ne, dasi časi niso bili, odkar imamo ustavo, morda še nikoli tako resni, kakor so sedaj.

Notranje in še bolj zunanjepolitične razmere naše države so take, da bi morali poslanci z vsemi silami zahtevati, naj se skliče državni zbor. Narodi imajo pravico, po svojih zastopnikih povedati svoje mnenje in izraziti želje prebivalstva; ne samo pravico, nego tudi dolžnost. A v teh velersnih časih ne pridejo narodi do besede in so jim usta zamašena.

Vlada neče, da bi narodi izrazili svoje mnenje in svoje želje. Že dolge

tedne je državni zbor na počitnicah, dasi ga čakajo silno važne naloge. Najprej se je reklo, da bo državni zbor sklican meseca aprila, potem se je reklo, da se snide 5. maja, zdaj se zopet obeta, da bo sklican po Binokših enkrat... če bo mednarodna kriza pojasnjena, če ne pa bo zopet odložen, saj se tudi zasedanje delegacij odloga.

To postopanje vlade priča pač očitno, da vlada neče slišati parlamenta, da neče niti slišati, kaj šele vpoštevat mnenje in želje ljudskih zastopnikov. Izraz mišljenja vseh avstrijskih narodov naj bo pač »navšlanje« dunajske »N. Fr. Presse« in Evropa naj verjame, da je ta borzni list tolmáč čustev vsega prebivalstva.

Povsod v Evropi smo videli v zadnjih tednih, kako važno besedo je parlament imel v vseh mednarodnih vprašanjih in kako važnost polagajo vlade na to, da je ljudstvo o vseh stvareh dobro poučeno in da more svobodno izraziti svoje mnenje. Pri nas pa vidimo ravno nasprotje tega. Monarhija je zapletena v velike dogodke svetovnega pomena, a ljudstvo ne ve nič avtentičnega, narodi ne vedo nič kam vesla vlada in kaj hoče. Parlament splošne voljne pravice je eliminiran, ljudstvu so zamašena usta, tisti odgovorni činitelji, ki so jim poverjene javne zadeve, disponirajo z monarhijo, z njenim vnetjem in njeno oboroženo silo, kakor v časih najhujšega absolutizma.

Parlament že tako nima dosti ugleda, a ta ravnodušnost, s katero prenaša velika večina poslancev to zapostavljanje zakonodajnega zbora, ga mora še bolj kompromitirati. Ljudstvo je poklicano sodelovati z vlado še prav posebno v tako kritičnih časih, a pri nas vidimo žalostno podobo, da se puste ljudski zastopniki odriniti od sodelovanja in prepuste vso usodo države slučajno na krmiu nahajajočim se mogotcem, dasi vidijo, da nimajo ravno spretnih rok. Kako pa more vlada misliti, da se naj narodi navdušujejo za njeno politiko, ko niti ne vedo, za čem stremi in kaj hoče in ko jih vlada naravnost odriva od sodelovanja, to naj umeje kdor more.

Pa so se tudi zavedali tega in nadaljevali še z večjo resnostjo.

»Tako smo pripravljani čakali. Ko pa le ni bilo od nobene strani nič živega, smo postali bolj brez skrbi; strah za naše lačne trebue je izginil. Kaprol Janez si je celo privoščil skrivaj kos komisa, ki ni bil ravno preveč mehak, zakaj jaz sem dobro slišal kako je pokala skorja pod njegovimi zobmi. Zaven njega je eden tovarišev požiral slime kar na glas. In bližala se je huda ura v podobi Turčinov! Naša patrola, ki so jo poslali naprej, se je vrnila in pripovedovala o sovražniku. Bila je prav pred nosom in skoro prešela rdeče kape. Stotnik so razgrnili velik popir po tleh, se vlegli pred njega kar va treh in s prstom kazali po njem. Majali so z glavjo sentertija, grbančili čelo in tuhtali in gruntali. Poklicali so »feldbabela« Strela, ki jim je pokazal, kje je videl tiste kape. Oba sta se nekaj časa pogovarjala, nakan je Strela odšel in nam z najgšim obrazom naznanil, da napademo sovražnika.«

Oče so prijeli zopet kozarec, napolni sovražnika v njem in ga vničili. »Vsi smo pozdravili napad z veseljem. Postavili smo se v red. Jaz, kaprol Janez pa še eden smo morali napasti sovražnika od spodaj navzgor, kar je v vojski najtežje. Odšli smo popolnoma tiho; noben glas ni bilo slišati, noben ptič ni začivkal — kakor kakrat ko je sv. An-

LISTEK.

Oče Malgec.

Spisal Tone Rakovčan.

Da, oče Malgec so bili v vojski, daleč doli v turški Bosni. Od tedaj pa do današnjega dne je prišlo že precej vode v morje, a oče, ki imajo dobro glavo, se še vedno spominjajo, kako je bilo pod neko korenino, kjer so potolkli kar tri oborožene nevernike. Poznala jih je cela vas — verjel jim je pa malokdo, saj niso dobili nobene svetinje in nikakega zaslužnega znamenja za tako heroično delo. Vaski fantje so se z njih večkrat pošalili, češ, da svetinjo so že dobili, a so jo po poti nazaj zapili. Pri takih prilikah so se oče na vso moč jezili — ako si jim pa obljubil kaj za — pri njih je vedno suho grlo, so ti radi razodeli skrivnosti svojih hrabrosti.

Sedeli smo pod košatim Kovačevim orehom. Iz bližnje gostilne se je slišal gramofon, ta nesrečni aparat, ki pokliče v nedeljah toliko svetlih grošev iz fantovskih žepov. Tulil je oberštariš, na katerega sta najbolj plesala Tornič in njegova boljša — včas tudi slabša — polovica. Bilo nas je precejšnje številce; v sredi med nami oče Malgec, ki so zalegli po njihovem mnenju kar za dva druga. Tožili so, da niso imeli že tri dni

»moke flaške« v želodcu; zato so bili slabe volje. Prosili smo jih, naj povedo kaj iz tistih hudih časov — a vse je bilo zaman. Kovačeva mati so dobro vedeli, kje očeta čevlji tišči, in ko so poskrbeli za mokroto, se je očetu nenavadno razvozal jezik. Najprej so hiteli na dan z važno novico: »Prli so se namreč na vsezdodaj z materjo Uršo, ker jim ni dala nič okroglega pod palec. Hudovali so se na vse pretege, poleg pa pridno vlekli vipavca. Čakali smo, ker smo vedeli, da bo prišlo kmalu do gotove meje, ko bodo častitljivi očka sami pričeli s svojo valedogodbico. Postajali so vedno zgovornejši; seveda na račun ljube ženke. Obdelovali so jo na vse načine — oh ko bi ona vedela, to bi bil zvečer raj pod domačo, tako miroljubno streho.

»Oče, pustite, pustite vašo Uršo, že vidim, da se je neznanško bojuje,« je naenkrat pripomnil Kovačev Dore. »Kaj, jaz se bojim! Ha, nikoli — še manj kot nič, veš!«

»Seveda ne! Vi se tako vsakega bojite, saj vas je bilo še našega črnege mačka strah!«

Vsi navzoči so se zasmejali v veliko očetovo nevoljo. »Ha, kdo je pa pobil tiste tri Turčine — a?! Mogoče si jih ti — kaj se boš ustil!«

»Vi tudi ne! Za tri se dobi že svetinja iz čistega zlata, ki jo sam oberšt prijme na prsi — kje imate pa vi kaj? Gotovo ste jo dali onim trem »pobitim«, da so vas pustili žive!«

Državni zbor.

Načelnik nemškega »Nationalverbanda«, poslanec dr. Gross, je po naročilu predsedstva večeraj konvencionalni ministrski predsednikom grofom Stürgkham glede pričetka parlamentarnega dela. Dr. Gross je izrazil željo, naj se državni zbor čimprej zbere, ker bi sicer ne mogel absolutirati obsežnega delavnega programa, ki je pripravljen za poletno zasedanje in ki vsebuje tudi predloge z določenim terminom. Ministrski predsednik grof Stürgki je odgovoril, da je vlada le po pritiskom razmer morala pripustiti daljši odmor v parlamentarnih razpravah. Čeprav se splošno želi, da se kmalu začne parlamentarna posvetovanja, vendar se ne more prej sklicati državnega zbora, nego po Binkoštih, ker še niso končana niti poljsko-rusinska pogajanja, niti od vlade uvedena pogajanja za delazmočnost češkega deželnega zbora. Končana bodo najbrže še le par dni pred Binkošti. Drž. zbor more torej začeti z delom šele teden po Binkoštih, na kar bo državni zbor seveda zasedal neprenehoma, da more končati svoj delovni program.

Zbornični predsednik dr. Sylvester je sklical za 6. maj sejo načelnikov strank, na kateri bo določen termin prihodnje seje državnega zbora.

Med vojno in mirom.

Odločitev.

Srečno smo prispeli na razpotje. Naša diplomacija nas je spravila tako daleč, da visi danes ves evropski mir na nitki. In danes naj odloča ista diplomacija, ali naj potegne meč, da ga zabodemo bratom avstrijskih narodov v srce, ali naj častno čakamo, kako se bodo dogodki razvili. Ista diplomacija, isti politični krogi naj odločajo. Kaj smemo pričakovati? Odgovarjali na to vprašanje ne bomo.

Dunajski zunanji urad je večeraj po dolgih konferencah naznanil poslanikom veselih, da je sklenil samostojno nastopiti proti Črni gori in jo prisiliti, da takoj zapusti Skader.

Izredna napetost situacije se zrcali zlasti v dolgi konferenci med zunanjim ministrom in vojnim ministrom, šefa generalnega štaba in raznih generalov pri cesarju, o čemur smo poročali že snoči, Dunajsko upravljanje ministrstvo se je zato oločilo izjaviti, da se monarhija sedaj ne smatra več vezana na sklepe Evrope. S tem pa se ni rečeno, da bodo morale biti druge velesile s to izjavo avstrijskega zunanjega ministrstva zadovoljne, in ravno v tem mogoči nezadovoljnosti tiči največja nevarnost za svetovni mir. Neposredno sedaj še ni pričakovati sovr. znosti. V četrtek se zopet sestane v Londonu konferenca veleposlanikov, ki se bo bavila z odgovorom kralja Nikolaja na skupno noto veselih. Glede tega odgovora bi lahko že danes rekli, da je gotovo, da bo negativen, vendar je tudi prav mogoče, da nas kralj Nikolaj, kakor že večkrat, preseneti pod pritiskom Rusije. Do četrтка, če ne pride zopet kaj vmes, se bo situacija razjasnila.

Za Avstrijo je sedaj najvažnejše vprašanje, ali se bo Italija pridružila njeni nasilni akciji ali ne. Glede tega bo padla v kratkem odločitev, ker se vrše že od večeraj naprej neprestano

brzojavna pogajanja med dunajskim in rimskim kabinetom.

Posledica avstrijskega sklepa, nastopiti samostojno, bo tu tudi, da se bo konferenca veleposlanikov razbila. Prvi znaki razpada se že kažejo. »Berliner Tageblatt« poroča iz Rima: Izredno važnost pripisujejo tu dejstvu, da so se sestali zastopniki trozveze in zastopniki tripolentente v dveh skupinah. Iz tega se sklepa, da iščejo veleposlaniki sicer skupno srednjo pot, da pa so se naprotstva med posameznimi skupinami močno postojala, tako, da se je tudi

Evropa strogo ločila na dve skupini.

V podučenihih londonskih krogih so sedaj prepričani, da bodo nastali v Evropi dalekosežni zapletljivi v balkanskem vprašanju in da bo evropski koncert razpadel.

Iz dobro informiranih dunajskih krogov se poroča o situaciji in o dogodkih zadnjih ur na Dunaju sledeče:

Tekom večerajšnjega dneva so se vršili v merodajnih dunajskih krogih dogovori, ki so imeli sledeči uspeh: Ponedeljkov sklep londonske konference, oziroma preložitve sklepa na četrtek, je potrdil prepričanje, da je monarhiji nemogoče še nadalje čakati. Če je tudi na podlagi sporočila z merodajnega mesta na Dunaju izjavila londonska konferenca, da je pripravljena že danes nadaljevati razprave, to ne more več vplivati na sklep dunajskih krogov, ker so odločeni na vsak način nastopiti samostojno. V tem zmislu so se vršili že razgovori med vojnim ministrom Krobatinom in zunanjim ministrom Berchtoldom. Ti razgovori so bili obenem podlaga za živahno pogajanje med Dunajem in Rimom. Obenem so dobile vse velesile obvestilo, da je napačno misliti, da bi mogla biti Avstrija zadovoljna s sklepi londonske konference, marveč da vidi v ponedeljskih sklepih londonske konference one pogoje dane, ki jih je stavila Avstrija za eventualno samo. voje nastopanje. Samostojen nastop Avstrije je sklenjena stvar.

Samostojni nastop Avstrije pa se najbrže ne bo omejil samo na Črno goro, marveč je skoraj gotovo, da nastopi

Avstrija tudi proti Srbiji.

Dunajski krogi so zelo optimistični glede sodelovanja Italije na nasilnih akcijah proti Črni gori. O razvoju prihodnjih dni se poroča iz dunajskih diplomatskih krogov sledeče:

Najpreje je treba počakati, ali se zveže Italija z Avstrijo glede Skadra, ali pa prepusti Avstriji sami tozadevno akcijo. Dunajski krogi so mnenja, da bo tozadevni sklep prispel na Dunaj najkasneje v petek. Takoj, ko dospe odgovor Italije, izročita obe vladi Črni gori energičen poziv, da naj zapusti Skader. Ta zahteva bo obenem obmejena na 24 ali 48 ur.

Če bi se tekom tega časa Črna gora ne vdaia, se bodo takoj pričele vojne operacije in obe državi bi prisilile Črno goro z orožjem, da zapusti Skader. Ni pa misliti na to, da bi monarhija mirno trpela, če bi se postavila Srbija na stran Črne gore in ji aktivno pomagala.

S to izjavo, ki seveda ne prihaja iz oficijoznih krogov, so si gotovi »diplomati« la »Reichspost« pustili odprta vrata. Isti vir pa pravi nadalje:

Upati je, da ostane akcija omejena na Črno goro. Mednarodnih zapletiljav se ni bati, ker bo Rusija gotovo stala tudi naprej na svojem stališču, da so avstrijske zahteve upravljene. Opozoriti pa je treba na to, da je Rusija izrecno izjavila, da se ne strinja z nasilnimi sredstvi proti Črni gori.

Akcija Avstrije se bo izvršila z največjo hitrostjo.

Ko bo dospel odgovor Italije, bo tedaj pričela Avstrija sama ali pa skupno z Italijo z vojaškimi operacijami.

Kakšno stališče zavzema Italija?

Največje važnosti je sedaj, kakšno stališče bo zavzela Italija. Važno je to vprašanje iz dveh vidikov. Če se Italija ne udeleži akcije Avstro-Ogrske, je to znamenje needinosti med trozvezo in trozvezo je treba v tem slučaju smatrati za močno oslabljeno, kar ima lahko za posledico resne srednjeevropske zapletljaje. Če se pa udeleži Italija akcije, obstoja velika nevarnost, da pride med Avstrijo in Italijo do rivalitet, ker ne bo hotela nobena izmed obeh držav zaostajati za drugo. Če bi se akcija omejila samo proti Skadru, tako, da niti en avstrijski, niti en italijanski vojak ne bi prestopil črnogorske meje, marveč bi šla ekspedicija ves čas izključno le po zahtevanih albanskih pokrajinah, in če bi šla ekspedicija edinele do Skadra, se bo morda mogoče ogniti diferencam. Kakor hitro pa bi šla ekspedicija skozi Črno goro in ob Bojani navzgor, se lahko porodi iz tega najusodnejši spor med Avstrijo in Italijo. Srbi in Bolgari so si bratje in vendar so si stali z nožem v roki nasproti, celo ko se je šlo samo za vprašanje, kdo je bil prvi. Bolgari in Grki so zavezniki in vendar so namerili puške in topove drug na drugega, ko je šlo za vprašanje, kdo je pripomogel k padcu Soluna. Avstrija in Italija sta zavezniki in vendar se je bati — rivalitete. Če pa gre akcija še naprej v Albanijo proti Esad paši, tedaj so spori popolnoma nezogibni in samo želiti bi bilo, da bi se takrat naša diplomacija ne kesa- lapa prepreno.

Italija je izrekla, kakor poročajo iz Rima, za skupen nastop vseh velesil, odločno pa je proti temu, da bi dobila katerakoli država sama mandat. Italijanska vlada, toda tudi samo vlada, bi se ne upirala skupnemu koraku. Vlada pa stoji v nasprotju z velikim delom prebivalstva. Italija je žrtvovala milijone denarja in tisoče svojih sinov za Tripolitano. Italija potrebuje miru. To so momenti, ki pridejo pri tem vprašanju močno v poštev. Danes še ni gotovo, kako se bo Italija odločila, če pa smemo verjeti dunajskim poročilom, je skoraj gotovo, da bo Italija sodelovala. Zdi se pa, da se Italija k temu koraku ne bo odločila zaradi Skadra samega, marveč pred vsem zato, da neneudeležena, ko se bo odločalo glede »Albanije«.

Druge nevarnosti

pa groze z vseh strani

Kralj Nikolaj je proglasil, da je Skader za večne čase črnogorski. Kralj Nikolaj se bo uklonil samo sili, izjemni slučaj, ki smo ga že omenili, da pritise Rusija na Črno goro. Kralj Nikolaj pa si je gotovo poiskal zaveznike. Balkanski narodi so dokazali, da imajo izborne diplomate, zato je pričakovati tudi tu presene-

tenj. In že prihajajo iz Novega Sada poročila, da je bila pretekli petek sklenjena

med Črno goro in Srbijo pogodba,

glasom katere je Srbija obvezana, da v vsakem slučaju drži Črno goro. Pogodbo sta baje podpisala srbski ministrski predsednik Pašić in črnogorski finančni minister Daljević.

Strašno čudne nazore imajo nemški listi o

Esad paši.

Kralj Esad je po zatrdilih »Frankfurter Zeitung« vprašal pri porti, ali naj gre v Drač in naj se tam vkraja. Toga pač ne bo storil človek, ki se smatra samega za suverena. Še bolj neverjetno pa je, da bi bila porta odgovorila, da naj ostane v Albaniji, da naj koraka v Valono in se tam združi z Djavid pašo. Če je pa gospod kralj vprašal, kaj naj stori in če je dobil odgovor, je neumljivo, kako pride potem »Frankfurter Zeitung« do tega, da trdi, da se Esad paša ne bo pokoril ukazu porte, marveč bo začel v Albaniji državljansko vojno (?). Še bolj neverjetna pa je vest, da bi hotela porta Esad pašo desavoirati in zahtevati od Djavid paše, da naj zapusti deželo. Ista brzojavka pravi strašno naivno, da je Turčija iz humanitete preskrbljevala do danes čete Djavid paše z živili. Smešno! To je bila njena prokleta dolžnost, ki je pa ni izvršila. Zato so morali njegovi vojaki ropati in moriti, dobro da niso postali vsi skupaj ljudozrci, in vse te zločine izstradane vojske soldateske Djavid paše so vtikali nemški šmoki Srbom v škornje.

Esad paša je rešil iz Skadra 27 tisoč mož pehote z velikim artilerijskim parkom. In na Dunaju bi mu privoščili, da bi dobil od Črnogorcev iz srbskih skladišč municijo in živila. Črna gora je poleg tega izročila Esad paši še 5000 vjetih turških vojakov. To so sveže čete, posebno če so jih Črnogorci oborožili s srbskim orožjem. Esad paša pa računa tudi s tem, da bo dobil mnogo prostovoljcev iz Albanije, tako, da bo imel končno, ko se bo združil z Djavid pašo, 50.000 mož. Tudi denarja ima baje v izobilju.

Največja nevarnost pa obstoja po zatrdilu dunajskih diplomatskih krogov v tem, da se

Esad paša pridruži Balkanski zvezi. Diplomatični krogi namreč trde, pa to še ni nikak evangelij, da sta se zedinili Srbija in Črna gora in da je sklenila Srbija tudi pogodbo z Esad pašo. To delstvo samo na sebi bi dunajskih politikov še ne vznemirjalo, pač pa Srbi ne smejo in ne smejo razširiti svojih mej in ne smejo dobiti večjega teritorija, kakor jim je bil prislojen prvotno na londonski konferenci.

Posledice v Avstriji sami.

Ko se je izvedelo na borzi o sklepu Avstrije, eventualno samostojno nastopiti proti Črni gori, se je pojavilo kot prva posledica občutno padanje papirjev. Govorilo se je, da je sklican vojni svet, govorilo se je o odpotovanju vojnega ministra v Trst, govorilo se je, da je Avstrija že začela z operacijami proti Črni gori. Kurzi so začeli padati, pri čemur so bile zlasti udeležene delnice Alpske montane družbe. Padanje se ni dalo ustaviti, tako, da so se pokazali koncem oficijalnega prometa najnižji kurzi. Tudi rente so močno padle ter izgubile po kakih 80 v. Severna železnica je padla za 80 K, Holešovska za 20, Berg-Hütten 22, Felten in Quilleaume za 24, orožarna 15, Trst, plinarina, za 40, Brüx, premog, 5, Gališke Karpat 5, Hrvaška tovarna za sladkor 16 in tržaška ruževalnica za 93 kron.

Kako se snujejo države?

V večerajšnji »Die Zeit« čitamo članek, ki je vreden, da ga podamo tudi naši javnosti. Članek se glasi: Esad paša je za politiko grofa Berchtolda največje razočaranje.

Iz ministrstva zunanjih del že šest mesecev propovedujejo vsemu svetu, da so Srbi, katerim pripadajo tudi Črnogorci, smrtni sovražniki Albancev in da bi bilo zaradi tega hudodelstvo na človeštvu, ako bi ta plemeniti narod prepustili na milost in nemilost Srbom.

Iz teh človekoljubnih razlogov smo se protivili, da bi Srbi smeli zasesti albansko ozemlje, zato smo tudi sezvali evropsko razsodišče, da bi naj prevzelo neizrečno težavno obmejevanje Albanije.

Zato smo mobilizirali mednarodno brodarstvo za Skader in zagradili zagovarjamo tudi sedaj kazensko ekspedicijo v Črno goro.

Eden najplemenitejših mož plemenitega albanskega naroda pa je sklenil, ne da bi se menil za grofa Berchtolda, pakt s Črnogorci, jim iz-

ročil Skader ter prepustil našemu ministru zunanjih del braniti in štiti Albanijo ne samo proti Srbom in Črnogorcem, marveč tudi proti — Albancem samim.

Esad paša, odličan Albanec, se je ujal, se odpravil s svojo armado, ki jo cenijo na 40.000 mož in ki jo tvorijo večinoma sami Albanci, v notranost dežele in se dal proglasiti za kneza albanskega pod sultanovo suvereniteto.

S tem je uresničil protiprojekt grofa Berchtolda zamišljeni avtonomiji Albaniji, kateri projekt so z vsjo tajnostjo podpirali Rusi in Mladoturki, ter tako ustvaril Albanijo, ki naj pod ruskim protektoratom tvori s svojima botroma Srbijo in Črno goro Avstriji sovražno trozvezo na Balkanu.

Protiteža, ki jo je grof Berchtold skušal pridobiti proti Srbiji, je mahoma zdrknila na drugo stran tehtnice.

Naloga grofa Berchtolda narašča.

Sedaj mu je treba pregnati ne samo Črnogorce iz Skadra, marveč celo Albance, ki stoje pod vodstvom Esada paše, iz Albanije same.

To bo proketo težko delo! Zakaj razen Srbov, Črnogorcev in Grkov, ki so proti volji grofa Berchtolda zasedli razne dele Albanije, ni sedaj v Albaniji nobene organizirane sile, izvzemši armade Esada paše.

Grof Berchtold si je ustanovitev Albanije drugače zamislil.

Dasi je minister vojaške države, vendar je mislil, da se da država ustanoviti z diplomatskimi notami in da je edina realna zahteva osnutka kake države vlada, če tudi je ta vlada samo na papirju.

Tako se je dogovoril meseca novembra lanskega leta z nekim drugim odličnim Albancem, z Ismailom Kemalom, ki se kakor Esad razume delati s politiko kupčije.

Ismail Kemal je na to z Dunaja z Lloydovim parnikom, ki je v tem slučaju nosil nade in najbrže tudi lepe avstrijske denarce, odjadrjal v Valcno in je tam 6. decembra konstituiral »provizorično vlado«.

Za vse ostalo je hotel nato skrbeti grof Berchtold s svojimi diplomatskimi notami, v fabrikacijah, katerih ga je sedaj tako neprijetno zmočil Esad paša.

»Provizorična vlada« Kemala bega je bila dobra šala, ki je temu staremu, še izza Abdul Hamidovih časov zloglasnemu poštenjaku prišla najbrže na misel na Dunaju p. i. poslušanju kake operete.

Provizorično vlado je tvorilo 10 ministrov z 9 portfelji, ki bi zadostovali za najbolj razvito moderno državo.

Tu je bil na primer minister notranjih del, ki ni imel na razpolago niti enega stražnika; pravosodni minister, dasi v Albaniji sploh ni pravosodstva, marveč je v veljavi samo srednjeveški zakon o krvni osveti; naučni minister, v deželi, ki razen par inozemskih misijonarskih šol sploh nimanobenih šol; finančni minister za ljudstvo, ki si ni niti prisvojilo prijazen navade plačevanja davkov; vojni minister med plemeni, ki še pod turško vlado niso hoteli ničesar vedeti o rekrutih; minister zunanjih del, Kemal beg sam, ki ni razen par zahvalnih brzojavk na grofa Berchtolda in — da bi Italijani ne postali ljubosumni — na markija di San Giuliano ničesar storil in se sedaj muči v Londonu, dočim je Esad paša s svojo armado 40.000 oboroženih borcev z enim vzdihom odpihal to operetno vlado.

In za to farsno provizorično vlado gospoda Imaila Kemala moramo Avstriji trošiti milijarde, moramo pripuščati, da se nam že šes mesecev sem uničuje naše narodno gospodarstvo, zato pa smo prigospodarili za vsjo prihodnost sovražstvo vseh Jugoslovancev zunaj in znotraj naše države.

Ne, o snovanju držav nima grof Berchtold niti pojma.

Sedaj ga nič več ne vprašamo, kaj bo ukrenil proti Skadru, marveč ga samo vprašamo, kaj bo ukrenil in kaj more sploh ukreniti proti Esadu paši.

Menimo, da bi bilo najbolje, ako bi sedaj ničesar več ne ukrenil, marveč da bi se za nekaj časa umaknil v učno sobo, da bi se naučil zgodovine, predno bo poskusil zopet sam delati zgodovino, ter iz nje izvede, da se države ne ustanavljajo s političnimi industrijskimi vitezi.

Štajersko.

Trboveljska podružnica S. P. D. priredi v nedeljo, 4. maja ob 7. zvečer v veliki Fortovej dvorani in vseh postoprskih prostorih svoj I. veliki planinski dirindaj združen s plesoni, za katerega že sedaj vlada povsod veliko zanimanje. Cele skupine vrlih

ton pridigal. Obkolili smo pesjane od vseh štirih strani in previdno lezli naprej. Tedaj je pa Strela tako neopodno kihnil, da se je kar zemlja potresla. Sovražniki so planili po konci in jo vdrl naprej. Proti nam trem je drl tak muštafar, da sem se ga res bal, ker je bil on gotovo tisti, ki je kročil kole. Ko me je pogledal — prmej, da bi vi videli kako me je pogledal — sem že mislil, da visim na kolu. Korajže pa le nisem izgubil in bi jo tudi ne, ko ne bi takrat prigrmel nov kup teh vravog proti nam. Prekrižal sem se in obljubil materi Božji, da pojdem magari v Lurd, ako mi reši življenje. Pod kapo so mi stali lasje lepo po konci, hlače so se mi tresle kakor žolca, ampak korajže le še nisem izgubil — ker sem se tiščal v luknji pod korenino.

»Kako ste pa prišli notri?« smo jih hitro vprašali.

»Ja, ko smo tako čakali sem zapazil na desni strani pred menoj veliko luknjo in ko je hornist zatrobil »naprej«, sem smuknil v njo. Ampak zakaj sem se skrjal? Ne iz strahu! Zato, da bi streljal sovražnika, če bi ušel po griču navzdol. Slišal sem streljanje, rjovenje naših in Turčinov, korajže pa le nisem izgubil. Ko je postalo tiho, sem bil takoj korajžen, da sem pogledal izpod korenine. Oh, kako me je zabeležilo in pogrelo! Pred menoj so trije vrage ležali skrili in so tako ušli smrti. Zlezel sem

tiho nazaj pod korenino, a korajže le nisem izgubil. Čakal sem, da pridejo pome.«

»Kako, saj niso vedeli, da ste pod korenino!«

»Seveda ne! Slišal sem, ko so se menili o meni, kako me bodo izvabili iz luknje in ujeti živega — uh!«

»Kdo bi vam vejel, ko niste razumeli turško!«

»Pa ni treba! Toliko sem že znal, da sem vedel kaj hočejo. Vstali so in šli — o, dvanašt apostelov — proti meni. — Ti, Dore, bi že davno omedlel samega strahu, a jaz le še nisem izgubil korajže. Obrnil sem flinto narobe, jo trdno prijel — in milili litanije,« je posegel Dore vmes.

»Jih še znal nisem! — Ko so prišli čisto blizu, sem počenil na prste, da bi ložje planil nanje. Ti vrage so nazigali pipe prav blizu luknje in pomislite — legli so pred luknjo in se stezavali kakor psi. Samo če se spomnim nazaj, me preletava mraz, a tedaj le nisem izgubil korajže. Prosil sem vse svetnike naj pridejo na pomoč in pokončajo to gadjo zalego — in uslišali so me, samo zato ker sem bil kristjan. Iz grmovja so naenkrat planili trije naši soldati in začeli mahati po turških glavah. Kako so jo enemu grdo razkljali; a jaz le še nisem izgubil korajže — narobe, planil sem iz luknje in pomrgal našim.«

»Ali jih niso že oni trije pobili?« sem vprašal očeta.

»So jih že; ampak Turki imajo trde glave in bi zagotovo ušli, če jih ne bi še jaz pritisnil. Samega veselja, da sem pobil tri pasjeglavce, so me tovariši objeli.«

Kako so bili veseli gospod stotnik, ko so me spet zagledali. Dali so mi roko in rekli, da je lepo, da so me vendar rešili. Jaz sem se jezil in dokazal, da sem jaz Turke poslal na oni svet. Dali so mi še enkrat roko in djali:

»Dobro si naredil! Zlate svetinje ti pa le ne morem dati, ker bi jo moral dati potem tudi onim trem; če bi jih ti sam potolkel, bi ti jo kar zdaj pripel.«

Pa bi jo tudi dobil, ker v vojski nosijo oficirji zlate svetinje, kar v žepih, če jih pa zmanjka pa svoje odpenje. Da, da, ravno tako je bilo! Pa naj še kdo reče, da jih nisem pobil —!

»Ste jih, ste!« smo se vsi oglašili. Očetu se je to tako dobro zdelo, da se jim je cel obraz smejal. Pipa je bila še prazna, a oni so še vedno z veliko slastjo vlekli.

Pravo sodbo naj pa napravi bralec sam, toda ne prestrogo, kajti glavno zaslugi imajo le oče Malgec. Ko bi se ne skrili pod korenino, bi jih drugi ne iskali in bi tako tudi zgrešili one tri Turke.

planink in planincev v turisticnih in narodnih nošah so nam obljubil nas ta večer obiskati. Rečeji ki postavljajo lazarete in »špitale« za ponesrečene turiste, katerim bodo stregele v nalašč za ta večer izprašane usmiljenke, da ne bode treba nikamor izpročiti ranjenega srca in života v nepoklicane roke. Turisti bodo uživali najboljše udobnosti kakor v najmodernejšem švicarskem hotelu. Svira znana trboveljska Filharmonija pod osebnim vodstvom g. kapelnika D. Molla. Obleka turistovska ali narodna. Turisti in planinke vsi ta dan v Trbovlje!

Iz celjske okolice. Občinski zastop je imel v nedeljo, dne 27. aprila sejo. Navzočih je bilo 24 županov vred 24 občinskih odbornikov, manjkali so 3 slovenski in 3 nemški. V zadevi razširjenosti okoliškega pokopališča se je sklenilo pritegniti k njemu za napravo rodbinskih žrtov in grobov parcelo 777 k. o. Spodnja Hudinja, ker velika parcela severno od sedanega pokopališča v ta namen ni primerna. Gostilničar Pristovšek v Sp. Hudinji prosi za žganjetoč in pos. Fr. Podražaj na Bregu za gostilno; v obeh slučajih izreče občinski zastop, da ni lokalne potrebe. Čez Škobernetovo posestvo v Sp. Hudinji, ki je namenjeno za stavbo slovenske šole v Gaberju, je bila projektirana cesta kot izravnavna okrajne ceste Gaberje-Lava; sklene se to cesto opustiti, ker izravnavna ni neobhodno potrebna. Ovinek se tudi še lahko ublaži brez tega projekta. Na vprašanje obč. odbornika Jarmarja, če bode potrebno zaradi šolske stavbe zvišanje občinskih doklad, odgovori obč. svetovalec dr. Božič, da isto ne bo potrebno; potrebna vsota za obrestovanje in amortizacijo stavbe glavnice je že v letošnjem proračunu tudi in se je videjo, da je mogoče izhajati. (Zidati se bode začela nova slovenska šola v Gaberju še letos in bo do jeseni pod streho. Op. por.) Na to so se rešile nekatere domovinske zadeve. Koncem seje je bilo nekoliko politike. Obč. odbornik dr. Ambroschitz je namreč stavil sledečo resolucijo: »Z ozirom na dejstvo, da napravljajo obstrukcija v štajerskem deželnem zboru celji deželi veliko in nepreračunljivo gospodarsko škodo in se z obstrukcijo zavlačuje nujno potrebna regulacija učiteljskih plač, poziva občinski odbor celjske okolice deželne poslance, da zastavijo vse svoje moči za delaznostnost štaj. dež. zboru in ureditev deželnega gospodarstva.« Obč. svetovalec dr. Božič je izvajal, da se za svojo osebo z resolucijo strinja. V korporacijah pa, kjer ste zastopani obe narodnosti in v oči gledel dejstvu, da je krivda na obstrukciji v štaj. dež. zboru deljena, je treba to tudi jasno povedati. Zato je predlagal sledeči dostavek: »Poziva se obenem poslance nemške večine, da z izpolnitvijo opravičenih zahtev slovenske manjšine omogočijo pošten mir med obema narodoma na Štajerskem kakor to zahteva nemška manjšina v češkem deželnem zboru.« Dr. Ambroschitzeva resolucija z dr. Božičevim dostavkom je bila soglasno sprejeta.

Ljubno v Savinski dolini. Našo okolico so obiskale zaporedoma nesreče. 26. t. m. je pogorelo izven hiše in kašče posestniku Krišku vse. Škoda znaša 16.000 K. Zavarovan ni bil nič. 28. aprila je gorelo v bližni vasi Radomirju.

Iz laškega okraja. Pri voiviti odbora za okr. bolniško blagajno za laški okraj so zmagali združeni Slovenci in slov. socialni demokratje na celi črti; niti eden laških Nemcev ni prišel v odbor. Izvoljeni so sledeči gospodje: Malover, Sitar, Kokali, Orešnik, Taborski, Hafner, Kramer, Roš in Pintarji. Volitve so se udeležili do zadnjega vsi volilci. Tudi Nemci so nagnali vse svoje ljudi na volišče: celo »Vorschusskassarje« Veber, Mraviag, Fretze so se volitve osebno udeležili, a nič ni pomagalo — propadli so. Volilci za okrajni zastop! Tukaj imate od vaših obrtnikov lep izgled; ravajte se po istih, pokazite tudi vi, da ste slovenski možje: vzemite tudi vi v roke brezovno metlo, in pometite iz okr. zastopa. Da so Laščani nam Slovincem vedno nevaležni in nam vedno nasprotujejo, se ne čudimo, ker to je že njih stara navada, a čudimo se, da cementna tovarna v Zidanem mostu, katero je hrvaško podjetje, pošlje svoje uradnike proti Slovincem v boj. To je nekaj nezasišlanega! Prosil bi naše brate Hrvate v Zagrebu, naj nekoliko področajo v to sršenovo gnezdo. Vam bodejmo jako hvaležni za to!

Iz Šmarja pri Jelsah. Pod tem naslovom je pribežal »Slov. Narod« dne 7. januarja t. l., potem, ko sta o isti stvari že »Grazr Tagblatt« in ptujski »Stajerc« obširno poročala, da bo prišel France Strašek, župan

pri Sv. Petru na Medvedovem selu v preiskavo, ker ga dolžijo, da je dajal tihotapcem z živino potne liste in sicer po kroni komad. Ker so se bile proti imenovanemu županu in njegovi soprogji uvedle sodne predhodne poizvedbe, sta podala župan Strašek in soproga po podpisanim, potem, ko je bilo kazensko postopanje proti njima ustavljeno, pri okrajnem sodišču v Rogatcu pod opr. št. U 29/13 in U 75/13 proti Janezu Roškarju, posestniku in županu in Simonu Stiplošku, posestniku, oba v Rajnkovcu, kazensko ovadbo. Pri glavni obravnavi dne 27. marca pa sta obtožitelja umaknila obtožbo, ker sta se uverila, da je prvooobtoženez postopal le kot uradna oseba brez vsakega zlobnega namena proti njima in ker je izjavil drugooobtoženez, da je bilo sumničenje naperjeno na napačni naslov ter da nima nobenega povoda isto vzdrževati. V pogasilo slednje izjave se pripominja, da je bivši občinski tajnik Došler pri Sv. Petru za županovanja Doščevega res dajal tihotapcem prazne potne liste z občinskim pečatom, kar se mu je sodno dokazalo in radi česar je bil tudi obšutno kaznovan. — V Šmarju, 26. aprila 1913. — Dr. I. Zabukovšek.

Cvetje iz Ormoža. Na naslov c. kr. okrajnega glavarstva v Ptujju. V Ormožu nastopa že delj časa, posebno pa zadnji čas neki Gedliczka (recte Grlica) z Vinskega vrha? (Op. uredn.) in sicer v jako čudni vlogi. Imenovani je po poklicu občinski pisar, vendar mu bolj ugaja policijski posel, ozir. posel policijskega komisarja ali nadzornika. Javnosti pa je samo znano, da je bil gospod pisar Grlica pač nekoč c. kr. podčastnik in da je sedaj obč. pisar in nič drugega. Ni pa znano javnosti, ali je upravičen nastopati v županovi osebi, ali kot podžupan ali pa vsaj kot obč. odbornik. Ni nam tudi znano, od kdaj je Grlica zaprisežen policaj, ker ni nikdar v uniformi, ampak vedno le v družbi sicer uniformiranega, a ponajvečkrat neoboroženega (brez sablje!) in silno lahko pristopnega obč. redarja, ki sam nima nikakšnega nastopa in na katerega ima Gedliczka kot zaupnik nemškega Volkstrata neomejen vpliv. Slavnemu okrajnemu glavarstvu so o ormenjenih trditvah na razpolago jako markantni dokazi! V očigled teh dejstev izvršuje ta pisar vse uradne posle nemoteno naprej, dočim bi iste po postavi morali opravljati le postavno zapriseženi in izvoljeni funkcionarji v lastni osebi. Tako nastopa ta človek v imenu občine in župana brez pooblastila (!) v uradnih stvarih, ki spadajo v področje župana ali podžupana, v redarstvenih zadevah pa ima veliko besedo nad obč. redarjem kot nekak policijski inšpektor, katerega pa dosedaj v Ormožu nismo poznali! Kar se pa tiče samo njegovega nastopa, naj govorijo sledeča fakta: Prigodilo se je, da je ta pseudo-nadzornik vpriči stranke, napram kateri je policaj nastopal, kričal kakor blazen na policaja in stranko, ki se je obnašala mirno. Zapovedal je celo policaju, kako naj nastopa. Za vsako drugo osebo bi bilo tako obnašanje občutno kaznivo, udreti v tujo hišo in tamkaj razgrajati, kakor je to storil pisar Grlica, ki si skratka vse dovoljuje pod zaščito avtoritete, katera mu postavno ne gre. Zopet v drugem slučaju je dal ta policaj v osebi Gedliczke tirati osebe iz neke zunanje občine v obč. pisarno in sicer pod okolnostmi, katere dolžbam sedaj veljavnega avstrijskega kaz. zakonika najostreje nasprotujejo. Dokazi za ta fakta so na razpolago, kakor je na razpolago še nebroj drugih slučajev, ki vržejo na pisarja Grlico jako slabo luč! Ker so take razmere v resnici nevdružljive in se vsak meščan, da celo vsak kmet škandalizira nad nepostavnim postopanjem pisarja Grlice v redarstvenih in drugih zadevah, zato nujno prosimo slavno c. kr. okr. glavarstvo v Ptujju, da isto primernim potom pouči 1. ormoškega župana, da upravlja županske posle sam ali pa njegov namestnik, ne pa pisar, kakor se je to dogajalo dosedaj; 2. pa občinskega pisarja Grlico, da ima po postavi opravljati redarski posel le župan, ozir. njega namestnik in še takrat le v toliko, kolikor je občinskemu redarju v zelo važnih zadevah treba asistencije. Občinski pisar sme asistirati redarju le v slučaju, da ga isti vzame seboj kot pričo; v tem slučaju pa ne veže pisarja druga dolžnost in pravica, kakor pazno poslušati osebo, ki ima biti zaslišana. Ako pa dosedajni obč. redar (policaj) za svojo službo ni sposoben (in to tudi ni), ga naj odgovorne oblasti kratkotalo odstavijo in nastavijo drugega redarja, ki bo zmožen za redarja in čigar stanovska inštrukcija odgovarja določbam redarske postave. Ako pa oblastva spoznajo, da ima pisar Gedliczka

(recte Grlica) posebne zmožnosti za policijski posel in da je v Ormožu kot policijski organ neobhodno potreben, naj ga postavno zaprisežejo in stanu primerno uniformirajo. Kot uniformiranega, seveda oboroženega s sabljo (!) ga bo javnost končno spoznala kot varnostnega organa in ga kot policaja primerno respektirala. — Te razmere kričijo po nujni remeduri. Prepričani smo, da bo slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Ptujju v svojem lastnem interesu zastavilo vse sile, da se radovedni in razburjeni javnosti pojasni, odkod ima pisar Grlica svojo neomejeno moč, katero protipostavno še izrablja; nadalje naj se imenovanim obč. funkcionarjem pojasni, da dosedanje postopanje pisarja Grlice ne odgovarja postavnim določbam in se naj istim dajo tozadevne primerne instrukcije. Ako se pa naši upravičeni želji ne ustreže, smo prisiljeni izročiti rešitev tega vprašanja v roke naših gg. poslancev, kateri bodo storili vse potrebno, da se te razmere odстранijo! — Ormoški Slovenci.

Iz Maribora. V nedeljo, dne 15. junija t. l. priredijo mariborske Ciril-Metodove podružnice veliko slavnost, ki se vrši običajno vsako drugo leto. Prosimo vsa narodna društva iz bližnje in daljne okolice, da se na to ozirajo in ne prirajoja ta dan kakih veselje. V petek, 2. maja ob 8. zvečer je prva seja pripravjalnega odbora v Nar. domu. Vse one dame in gospode, ki bi bili pripravljene pri veliki slavnosti aktivno sodelovati, prosimo da se te seje udeležijo. Posebna vabila na to sejo se ne razpošiljajo.

Iz Ptujja. Naša podružnica mariborskega dramatičnega društva priredila v nedeljo, dne 4. majnika t. l. ob pol 8. zvečer v Narodnem domu priljubljeno narodno igro »Deseti brat«, ki bo zaključna predstava v tej sezoni. Ker zaključni naše mlado društvo s to prireditvijo svojo sezono, pričakujemo, da bo slav. občinstvo iz Ptujja, kakor tudi iz okolice veliko dvorano Narodnega doma do zadnjega kotička zasedlo, kakor je to storilo pri zadnji predstavi. V nedeljo 4. majnika t. l. vsi v Narodni dom. Izkažite našim vrlim diletantom za njih trudopolno delo v tej sezoni svojjo zahvalo!

Z Vranskega. V našem trgu imamo družbico nemškutarjev, ki se sicer redi in živi od Slovencev, ki pa ob vsaki priliki grdo zabavljajo na vse, kar je slovenskega. Posebno neki debeli gospod, kateremu gotovo ne dajo Prusi niti vinarja zaslužka, se odklipe pri tem zabavljanju in grdejo Jugoslovanov. Ako ne bo miru, bodejo že našli prav dobro učinkujoča pomirjevalna sredstva. V našem slovenskem trgu hočemo imeti mir!

Iz Obreža pri Središču. (Zgodba o našem gospodu Marku.) Našega priljubljenega g. Marka je zadela huda nesreča. Mož šepa. Kar tako čez noč je prišlo nadenj in sedaj že 14 dni, nekako c. l. občinskih volitev sem, žalostno plantneka okoli in misli na dober nasvet svojega župnika, da ni dobro, če agitira kaplan ponoči okoli. Marijine device trde, da ima g. Marka protin, bolj hudobni farani pa pravijo, da so ga fantje po stari šegi kot novega ponočnjaka krščevali. Mislimo pa, da bo trpljenje g. Marka kmalu minilo; ko bo ozdravel vsaj toliko, da bo lahko potoval, ga bodo višje sile odnesle drugam, kjer bode imel morda več sreče ko v liberalnem Središču. Po dosedanjih skušnjah je Solčava prehodna postaja srediških prevročekrvnih kaplanov do višjih časti in slave. Pa brez zamere, g. Marko: Krek sam nas uči, da imamo kot moderni kristjani vračati milo za drago!

Iz Ljutomera. Že pred dvema mesecema smo izvolili delegate za občni zbor mojstrske bolniške blagajne in smo dobili s tem to nemško postojanko v svoje roke. A staro načelstvo še vedno ne skliče občnega zbora. Kaj je temu vzrok? Ali ni kje kaj v redu ali pa se misli še članom vsiliti nemškega zdravnikarja? Pozivamo nujno okrajno glavarstvo, da napravi red!

Slovensko - krščansko - socialna zveza, organizacija klerikalnih nepolitičnih društev na Sp. Štajerskem, je imela v nedeljo svoj občni zbor pri Sv. Križu na M. p. Iz »Stražke« posnemamo, da je bilo minulo društveno leto v tej zvezi včlanjenih 154 društev (+ 6), poleg tega pa še napol cerkvenih mladinskih zvez 127 (57 fantovskih in 70 dekliških). Klerikalna teološka društva, ki jih je tudi že nekaj, so združena v posebno zvezo. Slovensko-krščansko-socialna zveza je priredila minulo leto po svojih društvi 240 govorov in predavanj ter 4 večje podučne tečaje. Centralna knjižnica šteje 7235 zvezkov, večinoma daril. Dohodkov je bilo 1080 K 36 v, stroškov 431 K 70

vin.; tu niso gotovo všteti doneski »Slovenske Straže« za društvene knjižnice, shode in predavanja. Za predsednika je znova izvoljen dr. Korosec, za podpredsednika pa dr. Flohrič; tudi v odboru so skoro sami in sicer mlajši duhovniki. Ta organizacija je vsled agitatorične svoje sile glavni steber klerikalne stranke.

Drobne novice. Imenovani je dr. Franc Žužek, koncipist pri graški finančni prokuraturi, za pristava. Dalje je imenovan dr. A. Pinter, kaplan v Slov. Bistrici, za vojne kurata c. kr. vojne mornarice v Pulju. — Umrl je v Slov. Bistrici mesar in gostilničar Mihael Rastseiger, v Jarenini mesar in gostilničar K. Ornič. — Iz Celja. Mestni občinski svet je sklenil večja popravila na Kapucinskem mostu. So že nujno potrebna.

Manifestacijski shod spodnještajerskega nemštva. Nemški listi poročajo, da namerava Nemško društvo v Mariboru (Deutscher Verein in Marburg) z ozirom na sedanji politični položaj sklicati velik javen shod, ki se ima razviti v manifestacijo spodnještajerskega nemštva. Govoriti nameravajo domači in zunanji politiki, in sicer Wastian o jugoslovenskem vprašanju s posebnim ozirom na Sp. Štajersko in o dolžnostih, ki jih ima dežela (!) napram slovenskim težnjam, neki drugi govornik o trilateralizmu v zvezi z nemškimi manjšinami na Kranjskem, tretji o klerikalizmu in boju Slovencev proti nemštvu. To zborovanje bi se naj vršilo še tekem meseca maja. Mislimo, da bodo naši politiki spoznali, kam pes tace moli: spodnještajersko nemškutarstvo naj bi z ozirom na svoj patriotizem (?) dobilo še večji političen vpliv v deželi in za Slovence bi se naj začela nova doba preganjanja in tlačjenja. Ne dvomimo, da bo prišlo z naše strani do odločnega odgovora.

Iz Ormoža. Ko se je zvedelo za padec Skadra, je razobesil nekdo na poslopju, v katerem se nahaja tukajšnja Čitalnica, trobojnico. To je povzročilo strašno razburjenje med našimi pruskimi patrioti. Združenim močnem občinskega tajnika, redarja in orožništva se je končno posrečilo državi in ormoškim Nemcem tako nevarno zastavo odstraniti. In s tem junaškim činom je župan Katzenjammer padec Skadra preprečil. Slava mu!

Sokol v Gradcu je na izrednem občnem zboru izvolil sledeči odbor: Starosta Remic Ignacij, podstarosta Stegmüller France, načelnik Mikuš Rudolf, podnačelnik Božič Josip, tajnik Gnezda Milko, blagajnik Ferlež Franc, gospodar Ermenc Anton, preglednika računov Ogorevc Makso, Kovačič Makso, namestnika Legat France, Mikuš Vladimir, Sokolski Na zdar!

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu. IV. redni občni zbor zimsk. teč. se vrši dne 3. maja 1913 ob 8. zvečer v društvenih prostorih. Slovenski gostje dobrodošli!

Koroško.

Kako skrbe nemški uradi za koroške Slovence. Večkrat smo že ožigovali razne nemške urade, pred vsem šolske, kako pristransko delajo s Slovenci, kako jih naravnost zatirajo, ne oziraje se na sredstva, ki jih rabijo pri teh svojih početjih. — Minuli teden bi se bil moral vršiti v Velikovecu sadjarski tečaj. Prišel je sadjarski nadzornik Mayer — seveda samo trd Nemec —, ki pa se je moral vrniti, ker ni bilo učencev, da si je kmečkim fantom obljubilo, da se jim povrne stroški. — Zakaj pa niso prišli? Zanimanje za sadjerejo je veliko, in ljudje bi se zelo zanimali za praktičen pouk, toda deželni kulturni svet bi moral biti toliko pameten, da bi poslal za to učitelja, ki zna in dobro razume jezik prebivalstva, katerega hoče poučevati. Ko so zvedeli slovenski fantje, da se bo vršil tečaj v nemškem jeziku, ker Slovenci pri kulturnem uradu niso toliko vredni, da bi se jim poslalo slovenskega predavatelja so izostali, češ kaj hočemo hodit poslušat učitelja, ki nas hoče nekaj naučiti, govoriti pa ne zna našega jezika. — Kulturni svet naj si zabiči, da bo imel takoj krasne uspehe, kakor hitro bo priredil po slovenskih krajih slovenska predavanja, kar je edino umestno.

Strašna rodbinska drama. — Revident drž. žel. v Beljaku Ahačič zaklal svoja sina, ranil ženo in se ustrelil. Včeraj se je izvršila v Beljaku strašna rodbinska drama, ki vzbujala veliko pozornost in ki je napravila po celem mestu silno mučen vtisk. Snoci okoli 11. so začeli prebivalci obupne klice na pomoč. Klici so prišli iz okna II. nadstropja na Šolski cesti in sicer iz stanovanja revidenta državnih železnic Ahačiča. Ko so vdrli

stražniki in sosedi v stanovanje, se jim je nudil strašen prizor. V spalnici sta ležala na posteljah v mlaki krvi z razrezanimi vratovi že mrtva sinova 13letni Aleks in 9letni Maks. V sobi za služkinjo so dobili njegovo soprogo, vso krvavo in precej ranjeno na vratu. V drugi sobi pa je ležal s nrestreljeno glavjo v zadnjih dihlih Ahačič sam. Tudi on je v kratkem umrl. Trupla nesrečnikov so odpeljali v mestno mrtvašnico, soprogo pa je dr. Schmege, ki stanuje v isti hiši, obvezal in so jo odpeljali v bolnišnico. Se bolj mučen vtisk pa je napravila ta nesrečna novica po mestu, ko so se zvedele podrobnosti. Ahačič je storil to namena po mirem preudarku. — Med tem ko je igrala zvečer soproga klovir, je spisal namreč Ahačič več poslovnih pisem, napravil je oporoko, zložil je vse to v neko mapo, na katero je prilepil listek s sledečim besedilom. »Umoril bom ženo, otroka in sebe, ker se bojim, da zblaznim.« Nato je šel k soprogji in izzval malenkosten preprič. Med prepričom je skočil na njo z nožem in jo večkrat sunil v vrat. Toda zadel je slabo, ker se mu je žena branila, končno se mu iztrgala iz rok, pobežala v sobo za služkinjo od koder je klicala skozi okno pomoč. Med tem je šel Ahačič v spalnico svojih sinov in jih napadel z nožem. Razrezal jima je skoro popolnoma vratove. Starejši sin se je branil in je kakor kažejo sledovi že ranjen skočil na okno, da bi skočil na ulico. Toda oče ga je prehitel, vrigel ga je nazaj na posteljo in končal svoje delo. Nato je šel v svojo sobo, utaknil je v usta samokres in se ustrelil. — Revident Ahačič, ki je sin pred več leti v Ljubljani umrlega odvetnika dr. Ahačiča, je bil preje častnik in prestopil v službo državne železnice. Ko se je oženil, se je večkrat sprl s svojimi sorodniki. — Bil pa je znan kot jako miroljuben človek, plemenitega značaja in je bil občje priljubljen mož. Kaj ga je dovedlo do tega groznega čina, je zagovetka, ki jo morda rešijo njegova poslovnina pisma, kojih vsebina še ni znana.

Primorsko.

Mestni vodovod goriški. Deželni odbor goriški je dovolil mestni občini, da najame 130.000 kron posojila za razširjenje mestnega vodovoda.

Protih strupenim kačam. Deželni odbor goriški je nakazal tržaškemu namestništvu 500 kron kot deželni prispevek za uničevanje strupenih kač.

Nevarna igra. 16letni kmečki fant Anton Pertot pri Tolminu se je igral s patrono za lovsko puško. Patrona se mu je v roki razletela. Fant je dobil poškodbe na obrazu, na levi roki pa mu je popolnoma odtrgalo 3 prste.

Nova parnika. Parobrodna družba Istrija-Trst se je zavezala namram vladi, da zgradi dva nova parnika. Eden teh parnikov bo vozil po brzovozni črti Trst-Pulj, drugi pa Trst-Gradeč. Parnika bodeda stala 800.000 kron. Družba je izdala novo emisijo na 6000 deincev.

Namesto zdravlja je izpil 83letni stavec zasebnik Josip Wert v Trstu dve žličici očetove kisline. Odpeljali so ga v brezupnem stanju v bolnišnico.

Zasačen nevaren vlomilec. Pred približno 20. dnevi so vdrli neznanj tlatovi v manufakturno trgovino Jakoba Pipana v Trstu in odnesli za 1500 K denarja in blaga. Predsnočnjem je našel stražnik Ivan Gombač pri vratih trgovine zunanjo ključavnico razbito, vrata pa zaklenjena. Poklical je takoj pomoč in res so našli, ko so odklenili vrata v trgovini vlomilca, ki je vlekel dva težka kovčega blaga proti vratim. Tat se je takoj udal, mislil je, da mu je prišel pomagat njegov tovariš, ki ga je čakal zunaj, da spravita na varno plen. Tat je nevarni in zloglasni vlomilec Ivan Boskotič iz Lošinja, ki je prestal že 14 let zapora zaradi vlovov in tatvin.

Prijet vlomilec. V trgovino Katarine Polleser je vlomil predsnočnjem zloglasni vlomilec in tat 17letni Franc Moc. Žena je slišala ponoči ropot v trgovini, šla je na dvorišče, njen mož pa je klical skozi okno pomoč. Tat se je skušal skriti v trgovini, toda policija ga je našla in aretirala brez odpora. Moc je bil kljub svoji mladosti velikokrat kaznovan zaradi tatvine in je kot zelo nevarnat pod policijskim nadzorstvom.

Poskušen umor iz maščevalnosti zaradi odpusta iz službe. V pisarni nadkomisarja inženirja Vuhuberja pri tržaškem ravnateljstvu državne železnice je napadel odpuščenega vjenc v mehanični šoli drž. železnice Edmund Wostry nadkomisarja Vuhuberja. Po kratkem pretekanju

Neuhuberjem je potegnil fant Browning pištoľo in ustrelil na en korak na Neuhuberja. Krogla ga je zadela v vrat, in se odbila nato ob steno. Rana je lahka. Fant je hotel še enkrat ustreliti, toda takoj po streli so prileteli uradniki iz sosednjih pisarn in fanta prijeli. Fant pravi, da je storil to v silnem razburjenju in sicer zaradi tega, ker je baže ravno Neuhuber kriv, da je dobil namesto da bi napredoval consilium ai jundi.

Novi poreški škof. Kakor smo že poročali je imenovan za škofa v Poreču kanonik katedralnega kapitla pri sv. Justu in župnik pri Sv. Antonu v Trstu msgr. dr. P. Pederzoli. Dr. Pederzoli se je odpejal včeraj v Poreč, kjer se izvrši jutri slavnostna konsekracija. — Dr. Pederzoli je bil rojen l. 1864. v Kotorju, sin višjega inženirja. Ljudsko šolo je obiskoval v Dubrovniku, gimnazijo v Dubrovniku, v Zadru in v Splitu, teološke študije pa je dovršil v Zadru l. 1886. l. 1891. je bil promoviran na Dunaju za doktorja teologije in je služboval na to v Splitu in v Trstu. Novimenuvani škof je politično jako toleranten človek in je brat višjega deželno sodnega svetnika Henrika Pederzolja in finančnega svetnika glavnega carinskega ravnateljstva v Trstu dr. Jakoba Pederzolja.

K vohunski aferi Jandrič. Z Reke poročajo, da je desertiral od Jelačičevega polka št. 79. podčastnik Dušan Krainović. Zapleten je v znano vohunsko afero bratov Jandričev, katerima je izdajal razne vojaške tajnosti. Obenem je ščeval vojak, naj se ne pokore odredbam vojaških oblasti. Pravi, da je Krainović utekel v Švico.

Dnevne vesti.

Shod v »Mestnem domu« se ne vrši danes, kakor je bilo prvotno naznanjeno, marveč šele v petek, dne 2. maja, na kar posebno opozarjamo somišljenike. — Pozivljamo somišljenike, da skrbje za mnogobrojne udeležbo! Ljubljanci, pokažite, da je vam pri srcu lastni blagor in koristi mesta!

Proslava prvega majnika in večjo čast tega socijalnega praznika je socijalno-demokratska »Zarja« zvalila prav debelo laž. V »Zarji« je danes zapisano: »Prav dobro se še spominjam na leto 1890., ko so zlasti vsi nemški listi hujkali oblasti proti delavstvu, ki je prvič praznovalo 1. majnik. Tudi »Slov. Narod« ni zaostal. Proti koncu aprila leta 1890., ne spominjam se ravno dneva, a mislim vendar, da je bilo 28. ali 29. aprila, je tudi »Slov. Narod« prišel prav nesramne napade in v veseljem konstatiral, da je oblasti poslala mnogo orožnikov v rudniške revirje. Med drugim je smatral za nepotrebno, da se delavstvo na 1. maja vabi na praznovanje in priredbe, ki nimajo drugega namena, kakor pripravljati upor proti družabnemu redu.« — Tako le je zapela socijalno-demokratska »Zarja« v večjo slavo 1. majnika, in kakor smo že rekli, je te prav debela laž. Leta 1890. je socijalno-demokratska stranka prič praznovala 1. maj. Vlada se je tega praznovanja hudo bala in bala se ga tudi občinstvo, toliko bolj, ker so bile koncem meseca aprila v raznih krajih velike stavke in je prišlo do izgredov, ki jih je zadušilo vojaštvo. »Slov. Narod« je v št. 94. z dne 25. aprila 1890. o tem zapisal to-le: »Velik hrup je po vseh židovskih listih, ker so po nekaterih krajih razdraženi delavci pobili nekaj oken nekaterim židovskim zganjarjem. Jeze se na vlado, da ne porabi vse vojaške moči, da obvaruje žide, pri tem pa seveda napadajo protisemite. Mi sami priznavamo, da je dolžnost oblasti, skrbeti za red, a da bi vlada morala v prvi vrsti skrbeti za varnost židovskih pijavk, to pa nam ni jasno. Vojakov tudi nimamo za to, da bi noč in dan stražili židovske oderuhe.« — In v št. 95. z dne 26. aprila 1890. je o delavskem gibanju z ozirom na nastale stavke pisal »Slov. Narod«: »To gibanje, ki se vedno širi, se pa ne bo dalo s silo zatreti, temveč je dolžnost zakonodavcev, da skušajo z mirnimi zakoni zboljšati stanje delavcev. Dosedanja socijalna zakonodaja je bila preveč polovičarska in je mnogokrat več škodovala, nego koristila.« — Tako pošteno je stal »Slov. Narod« na strani delavstva in to v tistih časih, ko so smatrali socijalne demokrate za nekeke anarhiste, ko je bilo vse proti njim, ko je nemško časopisje kar divjalo proti njim in je bilo sploh nevarno, se za delavce potegovati. Tudi v Ljubljani je vladal med prebivalstvom strah zaradi 1. maja. Ta strah je še narasel, ker se je začelo v Trbovljah gibanje za stavko, ki se je 29. aprila tudi res začelo. Vlada je delala obširne varnostne priprave. Deželni predsednik baron Winkler je sklical dne 25. aprila na

posvetovanje podmaršala Wutteka, generala Schilhavskega, župana Grassellija, postajnega načelnika Južne železnice Habita in črge in je izdal stroge varnostne odredbe. A tudi v tej občni zbežanosti je naš list »Slov. Narod« ostal zvest sam sebi, ostal zvest prijatelji delavstva. O praznovanju 1. majnika v Ljubljani je »Slov. Narod« priložil eno samo notico, in sicer v št. 95. z dne 26. aprila in ta se glasi: »Prvi maj vzbuja med našim prebivalstvom mnogo skrbi, katere so pa po našem mnenju nepotrebne. Kakor mi tukajšnje delavce poznamo, se za trdno nadejamo, da se bodo pošteno in mirno obnašali. Le s taktičnim in zmernim postopanjem se da kaj doseči, nemiri in izgredi pa imajo slabe posledice. Zato opozarjamo vse one može, ki imajo v delavskih krogih kaj ugleda in vpliva, da skrbijo za to, da ne bo niti najmanjšega izgreda. S tem bodo le koristili stvari, katero zastopajc.« — To, kar smo navedli, je vse, kar je »Slov. Narod« pisal o takratnih stavkah in o praznovanju 1. maja l. 1890. Ne ene, ne druge notice ni bilo v listu, pač pa je »Slov. Narod« v št. 99. z dne 1. maja priložil poročilo o praznovanju 1. maja, navedel govornike in hvallil vse, kako zmerno in lepo so govorili in v kako lepem redu se je vse izvršilo. Zdaj pa naj čitatelji to primerjajo s tem, kar je zlegla »Zarja«. — Škandalozna in podla laž je vse, kar je danes zapisala »Zarja« in sram naj jo bo, da s tako infamijo vrača »Slov. Narod« njegovo prijateljstvo do delavstva v časih, ko je imelo delavstvo skoro vse proti sebi. — Res, sram naj bo »Zarje«!

Deželna električna centrala. Povodom komisijonalne obravnave v Medvodah zaradi vodne sile na Savi, za katero vodno silo se potegujejo dežela Kranjska in parnica Leykam - Josefstal, je »Slovenec« priložil — kakor smo že omenili — dolgo razmotrivanje o »velepoteznih« projektih deželne odbora. Vsakdo je opazil, da preveča ta »Slovenec« razmotrivanja nekaka melanholija. Kakor čujemo, jo je provzročila fatalna okolnost, da se je deželnemu odboru pri obravnavi v Medvodah zopet tako slabo godilo, skoro tako kakor pri obravnavi zaradi elektrarne na Ljubljani.

Klerikalne nakane v našem šolstvu. Naši klerikalci hočejo vsa odgovorna in vplivna mesta zasesti s svojimi zvestimi pristajši, če pa to ne gre, pa vsaj z Nemci. Čuje se, da misli deželni šolski nadzornik, dvornišvetnik gospod Fran Levčec čez nekaj časa iti v pokoj. Z njim izgubimo enega najboljših slovenskih šolnikov. In pričakovati bi bilo, da pride na to mesto mož, ki bo vreden naslednik Levčev in ki bo tudi kos nalogi, ki jo današnja moderna doba stavi na šolnika. Toda klerikalci se za to presneto malo brigajo, njim je alfa in omega vsega — klerikalno prepričanje. In ker sedanjí okrajni šolski nadzornik Gabršček prav zvesto izvršuje voljo klerikalnih »nevalcev« slovenskega šolstva, tedaj je tudi zrel za deželnega šolskega nadzornika, ker pa to ne gre kar tako čez noč, ga hočejo predvsem spraviti na ljubljansko učiteljske na Perzevo mesto, da dobi naslov profesorja. Nato pa bo imenovan za deželnega šolskega nadzornika. Na njegovo mesto kot okrajni šolski nadzornik pa pride šišenski nadučitelj in navdušen gasilec Lavtizar. Tako si vsaj klerikalci vse to žele.

Prava beseda. Berolinski dopisnik časopisa »Kölnische Zeitung« je pač nehote povedal resnico. V nekem članku konstatira namreč, da tvorijo Slovani v naši monarhiji 60 odstotkov vsega prebivalstva, da je bilo pod ministrskim predsednikom Bienertom in Stürgkhom Slovanstvo nazaj potisnjeno in da se je vladalo v nemškem duhu. Velike zmage balkanskih Slovanov, pravi nadalje dopisnik, so seveda učinkovale, da so na vsej črti povzdignile moč Slovanstva; tudi v Avstriji. Treba bo s tem računati, da bodo v bodočnosti slovenski narodi zopet igrali večjo vlogo, kakor je to bilo pod Taaffejem. Da pa se je pod Taaffejem delala prava politika, drkazuje dejstvo, da je bila era Taaffe edina perioda političnega in finančnega reda. S politiko preganjanja Slovanstva in z vlado v nemškem duhu pa se začne perioda kriz, iz katere ni vedela vlada nikakega izhoda in v kateri si tudi sedanja vlada ne more pomagati.

»Uspehe« grofa Berchtolda označuje nemški »Prager Tagblatt« z jako sarkastičnimi pripombami: »Ni res, da je ugled Avstrije vsled zavzetja Skadra ogrožen, kvečjemu morda ugled našega zunanje ministrstva. Zavzetje Skadra ni velika nacionalna nesreča, temveč kvečjemu majhna osebna nezgoda grofa Berchtolda, ki se je za Skader nekoliko angažiral. V parlamentarnico vladani državi bi s tako vlado, ki ima že toliko neuspehov, napravili kra-

tek proces in zadeva bi bila s tem rešena. Pri nas pa se parlamenti v kritičnih časih zunanje politike odgode ter izročijo javna kontrola in zastopanje ljudskih interesov tiskovnemu uradu.« — Te besede so jako lepe, vendar pa bi bilo še boljše, da bi stranka, ki stoji za tem listom, te ideje tudi realizirala ter nastopila proti vladi, katere neuspehi kriče do neba.

Dolenjska železnica. Z Dunaja poročajo: Da se doseže po otvoritvi prometa na gradeči se državno-železniški progi Novo mesto - Metlika - deželna meja, direktna, državní železniški upravi neomejeno podrejena zveza čez Ljubljano na novo železniško progo, namerava železniško ministrstvo v najem vzeti progo Ljubljana - Novo mesto, ki jo bo upravljala državna železniška uprava proti fiksní najemninski renti. — Predloge železniškega ministrstva bo dobila uprava dolenjskih železnic že te dni.

Klerikalni slepomišarji na delu. Iz št. Vida pri Zatični se nam poroča: Še precej daleč je do prihodnjih deželnozbornih volitev, toda klerikalni slepomišarji so že začeli tudi med nami svoje delo. Obetajo z vodovodom. Ta bi bil pri nas res potreben. Ali da klerikalni odrešeniki ne mislijo nič resnega, dokazuje sledeči dogodek: Naprava vodovoda se je pri nas resno razmotrivala že pred nekaj leti. Kmetje so se že s podpisí zavezali za prispevke. Toda naš beneficijast Pristav je začel kmetje hujskati proti napravi vodovoda. Strašil jih je, koliko bodo morali za vodovod plačevati in dokazoval jim, da bo vodovod občino več stal kakor bo vse skupaj vredno. Kmetje so se seveda tega tako ustrašili, da so začeli preklicavati svoje prvotne podpise. Tako je splaval »po vodi« isti vodovod, za katerega so zdaj klerikalci vnovič začeli delati reklamo. V nedeljo 20. t. m. so sklicali vse župane in posestnike iz krajev, kjer bi bilo treba napraviti vodovod, ki bi se izpeljal od Višnje gore do Trebnjega in deloma tudi do Dobrnjč. Na tem shodu je med drugim sanjaril o vodovodu tudi že »dvorni« fotograf Erjavec, ki se na take reči gotovo dobro razume. Naš finančni minister nas je potolažil, da je naprava vodovoda tako gotova stvar, kakor bi ga že imeli. Ker pa večina samostojno mislečih ljudi še ni pozabila, kako je beneficijast Pristav pred leti kmetje svaril pred vodovodom, smo prepričani, da vsa ta prizadevanja od klerikalne strani sedaj nimajo drugega namena, kakor že zgodaj pred deželnozbornimi volitvami loviti kaline na klerikalne limance. Najlepše dokaze, kako malo resno je klerikalcem ravno glede naprave vodovodov, pa je naša sosedinja Suha Krajina. Tem revežem, ki radi pomanjkanja vode še hujše trpe kakor mi, so klerikalci takoj ko so postali absolutni gospodarji dežele, sveto obljubili, da jim povsod napravijo vodovode. Preteklo pa je leto za letom, a v Suhi Krajini še vedno čakajo na že zdavno obljubljene vodovode. To razvidimo iz klerikalnih pritožb samih. Je ni skoraj številke »Domoljuba«, kjer bi ne čitali zdaj iz tega, zdaj iz onega kraja brdke pritožbe: vodovod ste nam obljubili, ali vodovoda še zdaj nimamo. S praznimi obljubami ljudstvo slepiti, to je lahko, to je dosedaj tudi še šlo. Ampak da dolgo ne bo šlo več naprej, to vidimo tudi že v klerikalnih vrstah samih.

Povsod strahovi. Te dni je na Zidanem mostu hotel neki potnik fotografirati železniški most. Moža so takoj prijeli kot nevarnega — srbskega vohuna ter ga odpeljali v Celje, kjer nemara še sedaj sedi v ječi. Vendar pa bi skoraj stavili, da osumljenec ni noben vohun, marveč čisto priprost avstro - ogrski državljanič.

Dobra misel, ki naj bi se tudi pri nas uvaževala. »Vestnik karlinskega okraja« omenja finanč. nazadovanje Školske Matice. Primanjklaj v preteklem letu znaša 600.000 kron. Da se Matici izdatno pomore, predlaga omenjeni list, naj se uvede prostovoljni tedenski davek po 2, 4, 6, 8 in 10 vinarjev za vsakega družinskega poglavarja. Če bi vsak Čeh samo 2 vinarja na teden daroval, bi se nabralo 6.240.000 K, če bi pa vsak Čeh daroval 4 vinarje, pa 15.600.000 kron. — Tudi naša družba je na slabih nogah. In mi prav toplo priporočamo to misel. V vsaki narodni hiši naj bi imeli mal nabiralnik, s katerim naj bi ta ali oni pobral vsako soboto od vsakega narodno mislečega ustanovitelja mal prispevek. — Upamo, da naš glas ne bo ostal glas vpijočega v puščavi.

Jurjevanje na ljubljanskem gradu se nadaljuje na dan Nebohoda, dne 1. maja t. l. Jupiter Pluvij se bridko kesa, da je s svojim neurjem kolikor toliko skazil zadnje jurjevanje in s svojo hudomušnostjo občutno oškodil družbo sv. Cirila in Metodaja. Da popravi svoj greh, nama je telefonično sporočil z visokega Olim-

pa, da se prihodnji četrtek, na dan Nebohoda, dne 1. maja t. l. dostojneje vede; nasvetoval nama je hkratu, »da naj še enkrat pričneva od kraja.« Odzivajoč se temu nasvetu, javlja slavnemu občinstvu, da se nadaljuje »Jurjevanje« na ljubljanskem gradu na praznik Nebohoda t. j. dne 1. maja t. l. v vsem obsegu. Vabiva zatorej vse p. n. častilce zaščitnika naše prestolice in cele Kranjske ter sv. solunskih bratov, v prvi vrsti one, ki so se prošlo nedeljo zblali dežja, da se odzovejo in v četrtek pohite na ljubljanski Grad. Ljubitelem dobre kave je od 7. jutraj puščeni na razpolago izvrstna tu orijskalska pijača. V okrepilo se nudijo ob zmernih cenah tudi razne jestvine, slaščice, vino, pivo itd. — Odzovite se v impozantnem številu in pomnite, da se višji veselica v korist Ciril - Metodove družbe. — Ciril - Metodovi podružnici šentpetrski.

Sobotna prireditev »Domovine« bo prva te vrste in bo obenem prvi poskus, ali bi ne kazalo, večkrat prirejati z diletantskimi družbami dobrodelne predstave v gledališču. Doslej smo imeli navado, da smo v narodne namene prirejali veselice. — Veselice stanejo mnogo priprav in časih ne izkažejo posebnega dobička. Zato se je odbor »Domovine« odločil za predstavo v slovenskem gledališču. Da pa bo vsem ustreženo, bo poskrbljeno z bufetom tudi za one, ki se bodo hoteli pokrepčati na korist »Domovine«. Upamo, da bo občinstvo upoštevalo človekoljubni namen te prireditve in da bo z obilnim posetom pripomoglo, da se »Domovina« podpre s primernim prispevkom. Pripominjamo, da je vsa reziža tako pridramski, kakor pri opernih predstavah v rokah odličnega člana sloven. gledališča g. Povheta. Ena najzanimivejših točk bo živa slika, ilustrirajoča Oton Župančičevo pesem »Čez noč«. Živo sliko aranžira prof. Iv. Valvotič. Pri živi sliki bo sodelovalo 20—30 malčkov. — Glede lož opozarjamo še enkrat, da si jih vsi pravočasno zagotovite. — Prijatelje mladine po deželi prosimo, da te dni zbirajo in prispevajo za »Domovino«. (Prispevki naj se pošiljajo na »Domovino«, oziroma prof. Breznika, blagajnika »Domovine« v Ljubljani.)

Dijaki iz Hrvaške. Sročí se je pripeljal iz Trsta 30 dijakov s srbske gimnazije iz Sremskih Karlovcv. Dijake vodi sam ravnatelj imenovanega zavoda gosp. Vrhovca. Na kolodvoru sta dijake sprejela gosp. prof. dr. Ilešič in gosp. dr. Molè, ki sta dijakom razkazovala mesto. Zvečer je bil prijateljski sestanek v hotelu »Tivolici«. Danes so dijaki odšli na Bled in v Bohinj, od tu se vrnejo v Ljubljano.

Ljubljanski trgovci in hišni posestniki neprenehoma tožijo, da od dne do dne rasejo nove branjevske stojnice na trgu, oni pa ne morejo oddati lokalov v hišah. Vsak pameten človek mora sicer priznati, da tega nikjer ni, da bi branjevci na tržiščih zavzemali toliko prostora, in sicer zastoni. — Obč. svetnik Pammer, če tudi ni naš somišljenik, je čisto prav storil, da je sprožil »revizijo« pri plačevanju tržnih pristojbin. Kar se pa tiče druginje pri sadju, s katero straši »Slovenec«, bo že mestni magistrat in občinski svet ukrenil vse potrebno, da se druginje od branjevcev delalo ne bo!

Odredba mestnega magistrata radi pobiranja tržne pristojbine za prodajalce sadja in »Slovenec«. Kakor smo včeraj poročali, je mestni magistrat z ozirom na vprašanje občinskega svetovalca Pammerja, odredil, da se začeni s današnjim dnem pobirajo vse pristojbine, kakor jih predpisuje že davno od c. kr. deželne vlade odobreni in veljavni tržni red. »Slovenec« to ni po volji in meni, da bi bilo treba za to še novega sklepa v magistratnem gremiju. Kaj takega pa je čisto odveč, ker magistrat ni izdal nove odredbe, niti ni določil novih pristojbin. Vse je že zdavnaj bilo sklenjeno in tudi od c. kr. vlade potrjeno. Dognalo pa se je sedaj, da so nekateri prodajalci plačevali predpisane pristojbine, drugi pa so se na čisto neopravičen način odtegovali tržni pristojbini ter s tem občutno oškodovali mestno občino ljubljansko. Ta škoda utegne znašati letno najmanj 10.000 K. Klerikalni občinski svetniki in »Slovenec« vedno besedičijo, da hočejo podpirati mestno gospodarstvo. Sedaj hočejo hujskati iz svojih strankarskih ozirov ljudi, ki so v zadnjih desetih letih prikrajšali dohodke mestne občine najmanj za 100.000 K. »Slovenec« naj nikar ne misli, da je njegovo stališče popularno.

Tržne vesti. Včeraj je tržno nadzorstvo zaradi kopanja kanala-zbiralnika s Pogačarjevega trga premetilo branjevce, ki prodajajo sadje in ki so imele svoje stojnice ob Ljubljani. Nekaj jih je oddelilo na Mestni trg pred magistrat, nekaj pa na

Francovo nabrežje. — Tržno nadzorstvo je danes preiskalo 980 jaic, med katerimi je bilo le eno pokvarjeno. Pregledalo je tudi mlekarke posode, ter jih konfisciralo 14, ki so bile zamazane, zarjovale in oluščene. — Kumare so bile po 1 K 80 vin., ojščanci par 4 K, gosi pa po 8 K. — Krompirja je bilo 25 voz ter so ga prodajali 100 kg po 6 K. — Na današnji semenj so prignali 38 volov, 2 kravi, 1 tele in 60 prašičev.

Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja svojim članom: Deželni zakon z dne 24. aprila 1913, kos VIII., ureja odpiranje in zapiranje trgovin sledeče: § 1. Pri vseh v mestnem ozemlju Ljubljane, dalje v krajih Spodnja Šiška, Zgornja Šiška, Udmat, Selo, Moste in Glince (ljubljanska okolica) obratovanih obrtnih, pri katerih se blago prodaja v opravljenih prostorih (prodajalnicah), odprtih za promet odjemalcev, morajo biti ti prostori s pisarnami in skladišči vred, ki spadajo k njim — z izjemami navedeni v §§ 2., 3. in 4. — zaprti v času od pol 8. ure zvečer do pol 7. ure jutraj. — § 2. Na delavnik pred nedeljo ali praznikom, potem dne 5. decembra in 23. decembra, ali, kadar na ta dva dneva pade nedelja, tisti dan poprej smejo biti prodajalnice — ne kratoč dalje segajočega določila § 4. tega razglasa — odprte do 8. ure zvečer. — § 3. Pri prodaji blaga pearske in mesarske obrti, kakor tudi pri prodaji mleka, je odprtje prodajalnice potrjeno samo zakonitemu določilu. Take prodajalnice se ne smejo odpreti pred 5. uro jutraj. — § 4. Pri trgovini z žvili, to je s stvarmi za živež in užitek, smejo prostori, ki so omenjeni v § 1., biti odprti do pol 9. ure zvečer, tiste dni, ki so omenjeni v § 2., pa do 9. ure zvečer. — § 5. Naročnikom (kupcem), ki so tisti čas, ki je določen za zaprtje prodajalnice, v prodajalnici že navzoči, se sme še postreči. — § 7. V vseh slučajih, v katerih je s tem ukazom nekaterim trgovinskim obratom priznan daljši nego 13urni prodajalni čas, se mora vsakemu pomožnemu delavcu po § 96. d) obrtnega reda dovoliti 11 ur nepretreganega počitka. — § 8. Med časom, ko morajo biti v § 1. omenjeni prostori zaprti, je po § 96. l) obrtnega reda prepovedano hoditi z blagom okoli in po cestah ter ga ponujati na prodaj. — § 9. Zgoraj navedena določila se uporabljajo tudi na glavni promet konsumnih društev in drugih gospodarskih zadrug. — § 10. Prestopki teh predpisov se kaznujejo po kazenskih določilih obrtnega reda, oziroma po ministrskemu ukazu z dne 30. septembra 1857., drž. zak. št. 198. — § 11. Ta razglas se ne dotika na Kranjskem veljavnih predpisov o redeljskem počitku. — Ta razglas stopi v moč tisti dan, ko se razglasi v deželnem zakoniku.

Na odihu. Stolni vikarij Luka Smolnikar je čudo naglo zapustil prijazne Dane poleg Cerkliskega jezera in se mudi sedaj v solnčnih Dražgošah na Gorenjskem. Družbo mu delata dr. Krek in župnik Anton Pfajfar. Dobri tri gospodje so že dje časa v Dražgošah in zelo lepo pridigujejo.

Razstava vajenskih del, združena z razstavo šolskih izdelkov obrtnih nadaljevalnih šol, ki se vrši od 4.—12. maja v Ljubljani v poslopiju nove c. kr. državne obrtne šole, obeta postati jako lepa in polna slika o sposobnosti našega obrtnega naraščaja. Oglašeni je nepričakovano veliko število udeležencev. Razstava se otvori v nedeljo 4. maja, ob 11. uri dopoldne. Obrtni krogi in prijatelji obrtnega stanu imajo pri otvoritvi prost vstop, kar se umeje samo po sebi.

Avtomobil zveze Celje-Ljubljana vozil je včeraj popoldne iz Celja skozi Ljubljano in Kranj na Brezje pri Radovljici. — Vozilo se je za poskušnjo, katerega je preskušal tovarnar sam s kupovalcem. — Peljalo se je kakih deset štajerskih Slovencev, katere je občinstvo v veseljem pozdravljalo! — Voz je zelo ličen, ter se z njim lahko pelje do 20 oseb. Ker bo voznja stala iz Celja v Ljubljano in nazaj baže okoli 8 K, pričakujemo, da bodo Slovenci podpirali to podjetje štajercev - rojakov, kateremu so Nemci (bolje nemškutarji) napovedali že — bojkot!

Prosta mesta v Gračeju. Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih razpisuje za tekoče leto šest prostih mest v morskem hospicu v Gračeju. Sprejemajo se slabokrvni in slabo rejni, za jetiko dovezetni otroci v starosti od 6 do 12 let in sicer iz Kranjske izven Ljubljane. Z zdravniškimi in uobžnim izpričevalom opremljene probojne vložiti je do 15. maja t. l. na predsedstvo Deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih na Kranjskem.

Cepjenje koz. Počenski s 15. majnikom t. l. se bodo vsak četrte popoldne ob treh brezplačno cipli-koze v veliki dvorani »Mestnega doma«.

— Preselitev pisarne. Odvetnik gosp. dr. Anton Švigelj se je preselil s 1. majem v Dalmatinovo ulico št. 11.

Kolesarji se vabijo na skupen izlet v Gorico o priliki dirke okoli goriškega Krasa. Zbirališče v nedeljo, dne 4. maja ob 8. zjutraj pred Narodnim domom.

V Novem Vodmatu bosta v ponedeljek 5. maja na dražbi prodani dve hiši z gostilno in špecerijsko trgovino, ki sta bili last Matije Pekla. Zeleti je, da bi prišli ti hiši v napredne roke.

Majska veselica v Rožni dolini se vrši v nedeljo, dne 4. maja t. l. v restavraciji „Rožna dolina“. To veselico priredi „Olepševalno društvo“ v Rožni dolini. Spored obsega godbo, petje in razno drugo zabavo. Kuhala se bode pristna turška kava, katero bode kuhala Šukri paša, ki zadnjič radi raznih ovir ni došel na Grad. Petje oskrbi pri priznanosti dobro znano pevsko društvo „Slavec“ iz Ljubljane. Pojavil se bode tudi domač pristni rožnodojski čifut, kojega boš lahko stokrat odgnal in pride stokrat nazaj. Imenitno točko programa bodo tvorili na raznju pečeni prašički in janjci „á la Hrvat“, zaliti se bodo dali z imenitnim rumenim vinom, ki ga oskrbi seveda gostilničar Seliskar. Zabavali se bodejo prav družinsko-prijateljsko. Veselice v Rožni dolini so bile na prvem dobrem glasu, dokler so bili v odboru gospodarsko pametni ljudje. Zadnje leta so tirali kričachi društvo v popolnoma klerikalno vodo, v kateri bi kmalu društvo utonilo. Pri letošnjem občnem zboru so se zedinili pametni možje v Rožni dolini, očistili društvo od kričachev, ki niso delali prav nič, in postavili olupševalno društvo na popolnoma pametno gospodarsko stališče brez politike. V društvu je dobrodošel vsak gospodarsko zmiseln mož, t. e. ali ene barve, le kričachi niso nikjer dobri. Za to pa ljubljancem izletnikom priporočamo to društvo in vabimo vsaj enkrat na veselico.

Zalostne razmere v dobrovolni občini. V naši občini se nahajajo ljudje, katerim je občinska korist in korist prebivalstva deveta briga. Naše gasilno društvo je sklicalo za 1. majnik izredni občni zbor, z namenom, da se društvo razpusti. Podnačelnik gasilnega društva gosp. Ivan Jarc dela na vse pretege, da bi dobil večino za razpustit društva. To je žalostno in v škodo naši občini. Prosimo gosp. župana in okrajno glavarstvo, da se pobrigata za vzrok, zakaj in pod kakimi pogoji da se namestava društvo razpusti? Občina dobro potrebuje gasilno društvo. Pri požarih morajo iti pomagat skoro vsa sosedna društva, ker samo naša je prenamajna. In še to gasilno društvo se nam hoče sedaj vzeti. Povabimo župana, da se udeleži občnega zbora in da zastopa častno stališče moža, kateremu je na sručen blagor in korist občine. G. Jarcu pa govemo odkrito v obraz resnico, da mu je najprej vse kaj drugega pri sreči, kakor gasilno društvo. Pa tisto ne spada vam g. podnačelnik. Torej gosp. podnačelnik, primite se gesla gasilnih društev, ki pravi: „Pomagaj svojemu bližnjemu, kakor sam sebi!“ — Star gasilec.

Prvi čebelnji roj. Gosp. Lokar v Sp. Hrušici je dobil letos prvi roj v soboto 26. aprila. Teža pa je prekosil gosp. Ignacij Čadež, župan poljanski in posestnik v Srednji vasi, ki je tudi čebelar in je imel letos prvi roj že v petek 25. aprila. V soboto je dobil tu v poljanski dolini prvi čebelnji roj posestnik na Trati Matija Demšar. Kakor se vidi, so te marljive živalice letos jako pridne in zgodnje. Tu v poljanski dolini se zadnji čas zopet intenzivneje pečajo s to za kmetijstvo zelo važno panogo. V prejšnjih časih je bilo v dolini dokaj spretnih čebelarjev. In kakor kažejo okolščine, jih zopet dobimo.

Na obrtno - nadaljevalni šoli na Vrtniki bodo do vstetega 4. maja risbe in pismeni izdelki učencev javno razstavljeni.

Škofjeloski avtoomnibus pripelje v slučaju lepega vremena v četrtek, t. j. 1. maja, domačo godbo, ki bo sodelovala pri veselici Sokola II. v Ljubljani. Ker bo odšel iz Ljubljane izpred kavarne Evropa že ob 2. popoldne, opozarjamo slavno občinstvo na eventualni izlet proti Škofji Loki. Cena iz Ljubljane 1 K za osebo; iz Škofje Loke je poteri zopet direktna avtomobilna zveza z vlakom nazaj v Ljubljano.

Zrtve alkohola. Iz St. Vida pri Zatični se nam poroča: Pri nas je alkohol pred kratkim zahteval dve žrtvi. Anton Jeraj (po domače Vidgaj) iz Mal. Gabra, se je z vozom vračal z žage. Mož se je preveč nalezl zganja, med vožnjo padel pod voz tako nesrečno, da mu je kolo šlo čez glavo, pri tem pa potegnilo vso kožo doli. — Pri nas so nekje zabijali vodnjak. Ko je bilo delo že dovršeno, so delavci imeli običajni likof, pri katerem je nesrečno zganje igralo glavno vlogo. Zidarja Zupanič in

Vencelj sta se v pijanosti sprla. Zupančič zagrabi težko kladivo, pa mahne z njim svojega tovariša po glavi, da se je Vencelj kar onesvestil. Zadolbil je težko telesno poškodbo. Vendar je v obeh slučajih upati, da oba ranjenca okrevata.

Vojaški nabor v Novem mestu. Zadnji dan nabora je bilo nekaj nad sto nabornikov, po večini iz Novega mesta in del Kočevarjev, ki spadajo pod novomeško politično oblast. Potrjenih je bilo 24, med temi trije dijaki.

Rekrut bi bil rad — pa bo res potrjen. V nedeljo popoldne sta se na sprehodu med Kandijo in Gotno vasio sprla neki Illovar iz Novega mesta in neki fant iz Golne vasi. Illovar ni verjel, da je fant iz Gotne vasi potrjen k vojakom in ga je dolžil, da ljudi farba. Zaradi tega je fant iz Gotne vasi liovarja najprej pretepel, potem mu pa še iz bližnje vrgel v obraz kamen s tako silo, da ga je pri očesu hudo poškodoval. Fant iz Gotne vasi bo zdaj vsekako »potrjen« in pride v »kasarno« pod kapiteljsko cerkvijo.

Kurji »prijatelj« železniški strojnik Gröger pred obsodbo. Kakor se nam iz Novega mesta poroča, je dolgotrajna preiskava proti Grögerju kot znanemu »prijatelju« tuje kurenine že dovršena. Glavna, javna razprava je določena na dva dni in sicer na 6. in 7. maja v porotni dvorani novomeškega okrožnega sodišča. To pa zato, ker pri razpravi nastopa kakih 60 prič, katerih večino se bode morala osebno zaslišati. O razpravi bomo seveda poročali.

Mati z otrokom in denarjem vred izginila. Iz Novega mesta se nam poroča: Kolarski pomočnik Janec Sirčelj je pet let oženjen. Zakonska sta dobro med seboj izhajala, dasi je bila žena jetična in večkrat zelo čudna. Imela sta le enega otroka. V ponedeljek 14. aprila, ko je bil mož na delu, se je žena odpravila, kakor bi šla na trg, in je vzela otroka s seboj. Od tedaj ni o njej nobene sledu več. Vzela je seboj svojo boljšo obleko in tudi 1600 K denarja, glede katerega je mož mislil, da ga je naložila v hranilnico.

Delo pred novomeškim predrom ustavljeno. Iz doslej neznanih vzrokov so delavci, ki so izravnavali progno pred vhomom v novomeški kolodvor, v soboto delo ustavili. Istotako je ustavljen tudi delo na kapiteljskem hribu tik nad državno cesto, od koder so dobivali material za progno. Dalje so istčasno ustavili delo dograjenja kamenitih opornikov za železniški most onokraj Krke pri bolnišnici Usmiljenih bratov v Kandiji. Nadaljuje pa se obokavanje kamenitih opornikov tostran Krke ter uravnavanje proge med mostom in predromom.

Velik požar pod Gorjanci. Iz Novega mesta se nam poroča: V noči od sobote na nedeljo je pogorela parna žaga graščaka dr. Gorjanjca v Suhadolu. Pripovedujejo, da je s slopijem vred zgorela tudi zalogo lesa. Kako je nastal ogenj, še ni dogrnano, suri se pa, da je bil nalašč zaneten. Škoda je velika.

Nagla smrt. Gosp. Franc Boncelj, c. kr. stražmojster v p., je gredel od maše domov v Selcih kri bruhnil in umrl v par minutah.

Kinematograf »Ideal«. Krasna senzacijska drama »Smrt v Seviji« s slovito umetnico Asto Nielsen v glavni vlogi dosegla je pri večeršnjih predstavah kar največji uspeh. Občinstvo je nadvse zadovoljno zapuščalo kinematograf v svesti si, da je videlo res nekaj lepega. Drama je posneta na Španskem in ima jako krasno scenarj. Tudi drama »Divji lov« in ostale točke so kar najbolje ugajali in se pripravijo vsakemu, da si ogleda ta res jako zanimiv spored. Predvaja se samo še danes in jutri. Cene navadne. — V petek specialni večer.

Kino - Metropol v deželnem gledališču. Spored za 1. in 2. majnik: »Bregovi Semoj«. (V Belgijskih Ardenah). »Romejevi brki«. (Humoristično.) »Lov na divje kunce«. (Narav. kolorirano.) »Prosta vstopnica«. (Komično.) »Na razvalinah sreče«. (Drama.) »Karneval v Nizzi 1. 1913.« (Naravno. Samo zvečer.) »Lahkoživi Morice«. (Komično. Igra priljubljeni Prince. Samo zvečer.) — V četrtek popoldne predstave ob pol 4., pol 5., pol 6. in pol 7. uri. Večerna predstava ob pol 9. uri. — V petek večerne predstave ob pol 7. in pol 9. uri. V soboto 3. majnika nov spored.

V prisilno delavnico v Lonkovic so danes odpeljali 20letno Vido Ileršičevo, rodom iz Zgornje Šiške. Navaden je zelo nevarna tatica. Zadevna je pokradla na Marijinem trgu neki kmetijski ženski z vozička za 5 onlek blaga ter ga nesla skrit v frančiškansko cerkev v neko spovednico, kjer ga je našel ministrant in nesel v zakristijo, odkoder je tudi izginilo.

Pčtelin se je zatekel na Reseljevo cesto št. 12.

Narodna obramba.

C. M. podružnica za Medvode in okolice ima 3. t. m. ob 6. zvečer v restavraciji g. Kolenca na Ladji svoj občni zbor.

„Akademilna podružnica sv. Orla in Metoda na Dunaju“ priredi svoj III. redni občni zbor v soboto, 3. maja ob 8. zvečer v restavraciji J. Leithner, I. Auerspergstrasse 6.

Društvena naznanila.

Kaj je jutri? Jutri je 1. majnik, ta dan porabimo tako, da pohoimmo dopoldne na javen shod in zvečer na veselico v areno „Narodnega doma“. Pripominjamo, da se shod vrši ob pol 10. uri dopoldne, veselica pa ob 7. uri zvečer. Zavedni ljubljanci, ta dan pokažite, da upoštevate narodno zavednost slovenskih delavcev.

Člane N. S. Z. in Z. J. Z. opozarjamo na shod in veselico, ki se vrši jutri. Dolžnost vseh članov je, da se vsi udeležijo, kakor tudi agitirajo za veliko udeležbo.

Društvo za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma tel. društvu Sokol II. v Ljubljani priredi dne 1. majnika veliko pomladansko veselico na prostornem Babičevem vrtu z jako izbranim sporedom, tako, da zagotavljamo posetnike te veselice, da se bodo zabavali kar najbolje. — G. Babič nam je obljubil, da bode postregel z najboljšim vinom in okusnimi, gorkimi kakor mrljimi jedili in to po navadni gostilničarski ceni, tako, da se ne bode niti najmanje pretiravalo s cenami. — Narodno občinstvo, ki se hoče na praznik dne 1. maja med svojimi zabavati, naj prihihi ta dan k Babiču na veselico društva za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma Sokolu II. v Ljubljani.

Člani »Bolniškega in podpornega društva pomožnih uradnikov« se s tem opozarjajo še enkrat na redni občni zbor, ki se vrši danes, dne 30. aprila ob pol 8. zvečer v hotelu »Ilirija«.

Društvo zdravnikov na Kranjskem je naklonilo mesto venca na krsto umrlega kolega, g. P. Indra vsoto 20 K dr. Bleiweisovemu skladu za onemogle in obolele zdravnike.

Slov. trg. društvo »Merkur«. Kakor smo že poročali, priredi pevski odsek ob lepem vremenu v nedeljo 4. maja popoldanski izlet na Skaručno. Večje število izletnikov se odpelje ob 11-38 m z dr. kolodvora do Vižmarjev, od tam peš po lepi gozdni poti na Skaručno k g. Sršenju; drugi se odpeljejo zopet iz Ljubljane z vozovi. Zvečer z vozovi ali peš do Vižmarjev. Ker je Skaručna jako priljubljena izletna točka, upamo na mnogoštevilno udeležbo, posebno, ker bode tudi za zabavo dobro preskrbljeno.

»Vrtnarska šola«. Na občnem zboru tega društva so bili izvoljeni sledeči odborniki — kot svetovalec gg.: Flere Anton, trgovski vrtnar v Kamniku, Herzmannsky Franc, umetnik in trgovski vrtnar v Ljubljani; kot pregledovalca računov gg.: Aparnik Franc, fotograf in posestnik v Kamniku, dr. Podgornik Karl, odvetnik v Gorici. Voditelj je na kratko razložil nalogo društva, predložil društvene račune ter poročal o dozdajšnjem delovanju in o delu ki naj bi se izvršilo v prihodnosti. Sklenilo se je: 1. da se odbori predložene račune, 2. da naj se za toliko časa preneha z izdajanjem društvenega glasila »Prijatelj narave«, da si društvo že nekoliko gmotno opomore, in da naj se ga sploh tudi v bodoče izdaja le obstoječim sredstvom primerno, 3. naj se največ truda posveti nabiranju denarja za nakup društvenega vrta, ker bi bil ravno lasten vrt največjega pomena za napredek društva, 4. po možnosti naj se delajo posvetovalni sestanki v različnih krajih, 5. čez tri ali štiri mesece naj se skliče v Ljubljani izvanredni občni zbor.

„Štepanjski Sokol“ priredi 1. maja svojo pomladansko veselico na prijaznem gostilniškem vrtu br. Briclja v Štepanji vasi. Spored veselice je tako raznovrsten, da bo gotovo vsakega zadovoljil. Med drugimi zabavnimi točkami omenjamo še posebej velezabavno burko „Krojač Pips“, v kateri nastopijo domači diletantje. Kdor je torej namenjen 1. maja napraviti krajši izlet v krasno pomladansko naravo, naj se odloči za Štepanjo vas in naj posei veselico našega „Sokola“. Garantiramo, da se ne bo noben vračal nezadovoljen domov: neprisiljena zabava vseh prireditev našega „Sokola“ in izborna kapljica gostilničarjeva sta najzanesljivejši porok za židano voljo udeležencev. Ljubljanci in okoličani, pokažite svoje zanimanje za mlado društvo in podprite moralno in gmotno njegovo delovanje v korist in napredek ljubljanske okolice. Nazdar!

Obrtna zadruga na Bledu priredi dne 25. maja ob 9. uri dopoldne prizkušnjo obrtnih vajencev. Vsi vajenci,

kateri so učno dobo dovršili, naj vložijo prošnjo na obrtno zadrugo.

Zrl. V nedeljo, dne 4. maja bo vprizoril dramatični odsek Sokola v Zireh narodno igro »Rokovnjači«. Po prireditvi bo prosta zabava in ples. — Imenovani odsek je vprizoril v pretečenem zimskem času pet iger. »Cigani«, »Brat Martina«, »Moč ljubezni«, »Pot do srca«, »Dva Pavla«. Z »Rokovnjači« se bo zaključila zimska sezona. Z ozirom na to je upati, da bo udeležba kar najlepša. Potrebno je, da se Slovenci v prvi vrsti do dobra seznanimo z domačimi, izvirno-narodnimi igrami! Zirovci in okoličani, posetite v velikem številu prireditev. Podpirajte Sokola, ki žrtvuje svoje delo narodu v korist! Na zdar!

Umetnost.

Koncert »Česke Filharmonije« iz Prage v Ljubljani je odbor praške Filharmonije odpovedal kakor tudi koncerte v Zagrebu, Reki, Pulju, Trstu in Gorici zaradi nastalih težkoč. Obžalovati je to tembolj, ker je bil za ljubljano odbran krasen spored: 1. Smetana: Sarka. 2. Novak: Slovaška suita s pododelki: a) v cerkvi, b) med otroci, c) zaljubljeni, d) na plesu, e) noč. 3. Strauss: Simfonična pesnitev (Tod und Verklärung). 4. Suk: Fantastični Scherzo. 5. Dvořak: Golobek. 6. Rimsky - Korzakov: Capriccio espaniol. — Dirigent dr. Zemanek in odbor se nadejata, da bo koncert mogoče v prihodnji sezoni izvesti.

Književnost.

— Planinski koledar za 1. 1913. V Kranju. Izdal in uredil Fran Kobek, načelnik Savinske podružnice S. P. D. — Poleg koledarske vsebine, kjer je točno naveden za vsak dan v letu vzhod in zahod solca in meseca ima knjižica to-le vsebino: za vsakega turista prav poučni razpravi »O turistovski obleki« in »O zdravljenju boleznij v gorah«; obe razpravi je napisal zdravnik ur. Demšar; dalje »Vremensko napoved«, znani I. V. Heršljev, »Vremenski ključ«, »Znamenja v sili«, razprave »Iz prakse starega turista«, »Kako se zavedamo po straneh neba«, »Citanje zemljevidov«, »Oprava carine«, »Varujte planike!«, pregled specialnih zemljevidov po Slovenskem, mednarodni brzojavni ključ za hotele, maksimalni tarif za izvoščke v Ljubljani, kratak izvelek pravil S. P. D. in njenih podružnic, imenik odbornikov osrednjega društva, seznam podružnic z vsemi gotrebnimi dati, seznam planinskih koč in zavetišč po Slovenskem, kratak vodnik po slovenskih planinskih krajih in kočah, seznam slovenskih gora z nadmorsko višino do 1000, do 2000 in nad 2000 m, seznam prehodov in sedel, seznam slovenskih hotelov in gostiln po Bosni-Hercegovini, v Dalmaciji, na Goriškem, v Gradiški, Istri, na Koroškem, Kranjskem, Stajerskem v Trstu z okolico. Koledarček ima posebno prostor za zabeleženje napravljenih tur, prihoda in odhoda vlakov, razglednic, ki jih je treba poslati. — Oblika knjižice je prav lična, koledar sam je pa tako spretno sestavljen, da je vsakemu turistu naravnost nujno potreben. Slovenskim, kakor tudi drugim turistom, ki potujejo po slovenskih pokrajinih, »Planinski koledar« prav toplo priporočamo, ker jim bo dobro služil prav pri vsaki turi in priliki. Ker je cena knjižice izredno nizka — 1 K 20 v, se nadejamo, da ne bo nobenega slovenskega turista, ki bi ne imel tega koledarčka. Dobiva se v vseh knjigarnah.

Izpred sodišča.

Dunaj. — Velezdaja — obsodba. (Nadaljevanje.) Po dolgotrajnem zasliševanju obtoženca Sterleta in številnih prič je konstatiral predsednik, da je bil Sterle v Trstu nekoč kaznovan na 10 K globe, ker je povodom nekega pouličnega navala množice zagrozil stražnikom: »Mi vas bomo še enkrat pomorili!« Nato je sodni dvor odklonil predlog obtoženčevega zastopnika glede zaslišanja novih prič. Končno je zagovornik opozoril sodišče, da je bil obtoženec že 16 mesecev v preiskovalnem zaporu in sicer v samotni celici. Predsednik je konstatiral, da je bilo to v interesu obtoženca. Sodni dvor je stavil porotnikom štiri vprašanja in sicer glede veleizdaje, glede kaljenja javnega miru in dvojnega razžaljenja cesarja. Porotniki so vprašanje veleizdaje glede osebe cesarja potrdili z 11 glasovi, zanikali pa so vprašanje veleizdaje glede države. Vprašanje glede kaljenja javnega miru in glede dvojne žalitve cesarja so potrdili porotniki soglasno. Sodišče je obsodilo obtoženega Sterleta na 5 let težke ječe. Vsteje se mu v kazen preiskovalni zapor. Sterle si je izprosil čas za premislek glede pritožbe.

Razne stvari.

* Slovenec obešen v Ameriki. Iz Pittsburga poročajo: Tu so obesili 21 letnega Franceta Malija, ki je ustrelil 38 let starega rojaka Franceta Bezeka po naročilu njegove žene, s katero je imel razmerje.

* Sleparstvo. Iz Krakova poročajo: Železniški nadoficijal Joahim Schaller in železniški skladiščnik Iglicki sta osleparila železniški erar za 100.000 kron. Oba so suspendirali.

* Iz letopisov cenzure. Veselo zgodbo o dunajski cenzuri pripoveduje „N. P. Lloyd“. Ko je nekoč ranjki Jantsch poslal v cenzuro „Julija Cesarja“ in prošil dovoljenja, da sme igrati to Shakespearjevo žaloigro v svojem gledališču v Pratu, mu je napisal uradnik v knjigo: „Igra se dovoli samo pod pogojem, da ne bo pri nji nobenih modernih avstrijskih uniform“.

* Oproščen morilec svoje žene. Pred nekaj tedni je ustrelil uradnik Dunajskega bančnega društva Leo Geiger svojo soprogo. Geigerja so aretirali in uvedli v strogo preiskavo. Sedaj so Geigerja izpustili, ker so psihijatri dognali, da je izvršil umor v hipni blaznosti.

* Zbirka poštinih znamk prodana za 500.000 kron. Budimpeštanski stavbnik Robert Holitscher je prodal, kakor poročajo iz Budimpešte, svojo zbirko poštinih znamk budimpeštanski borzi za poštne znamke za 500.000 kron. Zbirka, ki obsega predvsem znamke iz Španije in njenih kolonij, je največja strokovna zbirka sveta ter se deli v devet znanstveno urejenih zvezkov. Nekatero znamke v tej zbirki so vredne po 20 tisoč kron. Holitscher je prodal to svojo zbirko zategadelj, ker vsled nedostajanja materiala ni mogel več popolniti svoje zbirke.

* Prva postaja za policijske pse v Avstriji. V Starem Saldorfu pri Znojmu je — kakor poroča »Mill. Korr.« — domobransko ministrstvo ustanovilo pri orožniški postaji »postajo policijskih psov« kot prvo v Avstriji. Na postajo je bil prestavljen kot voditelj policijskih psov orožniški stražmojster Jožef Richter ter so mu dali policijskega psa »Lorda«, ki so ga kupili za tisoč kron. Kakor poročajo, morejo v slučaju potrebe prosiiti brzojavno posamezne orožniške postaje, da se jim da na razpolaganje ta nenavadno sposoben pes.

* Eleganten slepar. iz Merana poročajo: Tukajšnjega juvelirja Filipka je v soboto neki elegantni slepar osleparil. Opoldne se je pripeljal pred njegovo prodajalno elegantno oblečen gospod. Imel je frak, bel svilen telovnik in cilindar. Rekel je, da mora iti hitro k svoji nevesti, da ji prinese zaročno darilo. Izbral je več dragocenosti in vrednosti 8000 K, za kar je izročil ček na neko salburško banko. Podpisal se je kot baron Windischgratz. Ko se je odpeljal, je šel Filipke v bližnjo filialko neke dunajske banke. Ta pa je bila zaprta, ker je bilo opoldne, na kar je slepar seveda špekuliral. Dognali so, da je ček ponarejen. Dozdaj sleparja še niso izsledili.

* Nova ameriška družabna moda: Tekma govorov v salonu. Domača dama napiše pred sprejemom svojih gostov na čaj male listke, na katerih je označena zanimiva zabavna tema za razgovor. Ko gostje vstopijo, dobi vsakdo od njih listek in sicer tako, da dobita po en gospod in ena dama vedno enaka tema. Gospodje in dame, ki so slučajno dobili isto temo, sedejo skupaj. Na znamenje zvonca se začne tekma: Prvi par prečita temo in začne zdaj o njem govoriti. Imata pet minut časa, na kar pride na vrsto drug par. Koncem glasujejo, kateri gospod in katera dama sta najduhovitejši in najboljše konverziral, in sicer glasujejo dame o gospodih, gospodje pa o damah.

* Koliko požre zverinjak? Kakor zdrave želodce imajo prebivalci londonskega zverinjaka, kažejo ti-le podatki, ki jih posnemamo po uradni statistiki za leto 1912. Po tej statistiki se je porabilo za živali v zverinjaku: 18 natovorjenih ladij sena, 219 natovorjenih ladij slame, 20.416 sveznjev detelje, 156.000 litrov ovsu, 15.000 litrov pšenice, 5000 l riža, 13.000 litrov koruze, 4000 litrov fižola, več kakor 2 tona (24.000 kg) riža, 360 litrov konopljinoga semena, 17.032 funtov slanikov, 62.624 rib belice, 1095 morskih pajkov, 316 konj, 239 koz, 7000 škatlic kondenziranega mleka, 12.000 litrov svežega mleka, 125.000 banan, 12.700 jabol, 4000 funtov dateljev, 16.000 glav salate, 50.000 glav zelja, 4250 funtov in 1200 sveznjev retkvice, 4900 funtov sladkorja, 3600 centov biskvitov, 35.000 jajc, 1500 kuncev, 7200 podgan, 25 tisoč miši in 10.000 vrabcev. Vsi stroški znašajo na leto 34.188 funtov šterlingov ali okroglo 811.000 kron. Zverinjak je povprečno vsako nedeljo obiskalo 20.578 ljudi, čez teden pa 99.696 ljudi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Kličja proti Črni gori. — Avstrija in Italija.

Dunaj, 30. aprila. Celo noč so se vršila med Dunajem in Rimom brzojavna pogajanja in danes dopoldne se je zagotavljalo, da je

Italija pripravljena v principu sodelovati pod gotovimi predpogoji.

Če se ti predpogoji izpolnijo, ni izključeno, da Avstrija in Italija ne zasedeta samo črnogorske obali marveč tudi vse albanske obmorske kraje.

V dunajskih diplomatskih krogih zatrjujejo, da se je mogoče samostojnemu oboroženemu nastopu Avstrije ogniti samo, če kralj Nikola brezpogojno izroči Skader ali če veleposlaniška reunija jutri sklene skupno akcijo. Eno, kakor drugo je malo verjetno.

Za danes pričakujejo odgovora Črne gore na noto velesil. Odgovor bo brez dvoma nezadovoljiv.

Če pa Črna gora danes ne odgovori, ni izključeno, da Avstrija brzojavno zahteva od Črne gore odgovor

na noto velesil ter zahteva nadalje, da odgovori Črna gora v najkrajšem času. Za to bo stavila

Avstrija Črni gori rok 12 ur.

V tem času mora Črna gora izjaviti ali hoče predati Skader ali ne.

Namen urgence je med drugim tudi ta, da hoče Avstrija ustvariti za jutrišnjo konferenco

jasen položaj, ker še vedno upa, da bodo velesile, če je definitivno znano, da Črna gora Skadra noče predati, pripravljene odobriti avstrijski korak ali vsaj razumeti, da je bil nasilni korak potreben.

Veleposlaniška konferenca v Londonu.

London, 30. aprila. Reuterjev urad piše z ozirom na londonsko konferenco veleposlanikov:

Občinstvo mora upoštevati, da je bila kardinalna naloga veleposlaniške reunije ta, ohraniti evropski mir,

proti čemer so stopila vsa druga, zlasti tudi balkanska vprašanja, v ozadje. Diplomacija je vzdržala 6 mesecev mir. Upati je, da bodo diplomati pod sirom Greyem tudi nadalje uspešno delovali v tej veliki nalogi.

Ultimatum Črni gori.

Dunaj, 30. aprila. Danes popoldne se razglasa iz političnih krogov:

Avstrijski poslanik na Cetinju ima nalog, da še danes izroči črnogorski vlad

ultimatum,

v katerem zahteva Avstrija, da Črna gora še tekom

24 ur

izroči Skader.

Če bi Črna gora to zahtevo odklonila, potem se odpokliče avstrijski poslanik in

vojna intervencija se nemudoma prične.

Z druge strani se zopet zatrjuje, da Avstrija ne bo zahtevala potom ultimatum izročitve Skadra, marveč da bo

notom ultimatumu zahtevala odgovor na noto velesil.

Nota grofa Berchtolda.

Pariz, 30. aprila. Avstrijski znanji minister grof Berchtold je izročil vsem kabinetom noto, ki naznana, da je Avstrija odločena vztrajati pri sklepu velesil in izsiliti od Črne gore predajo Skadra.

Skadrsko vprašanje in kralj Nikolaj.

Petrograd, 30. aprila. Kralj Nikolaj se je baje izrazil glede Skadra sledeče: »Sem med Sclo in Karibdo, med voljo svojega naroda in voljo Evrope. Če bi hotel izročiti Skader, bi se dvignila proti temu moj narod in moja vojska, ki nočeta, da bi zasedli sovražniki grobove njih bratov.«

Cetinje, 30. aprila. »Glas Črnogorca« pravi, da je pričakovati v najkrajšem času slovesnega vvida kralja Nikolaja v Skader.

Sutomore, 30. aprila. Neki Albanec, ki je bil v Skadru in v Baru, pripoveduje, da izdajajo črnogorske oblasti na prebivalstvo oklice, da naj izda prebivalstvo javne izraze simpatij napram Črni gori in da naj prebivalstvo zahteva, da ostane Skader na vsak način Črni gori.

Črnogorske priprave proti nasilni intervenciji.

London, 30. aprila. »Daily Express« poroča iz Bara, da so zbrali Črnogorci v Baru in okolici na 15 tisoč vojakov. Črnogorci so utrdili

svoje pozicije v celi okolici mesta. — Črnogorci so odločeni za vsako ceno braniti Skader do skrajnega in ga ne izročiti.

Dunaj, 30. aprila. »Reichspost« poroča iz Kotora, da se koncentracija črnogorskih čet med Njegušem in Cetinje nadaljuje. Izpred Skadra je odšlo 5000 črnogorskih vojakov na avstrijsko mejo. Bataljona Njeguš in Cetinje sta odkorakala iz Rjeke. Na avstrijsko mejo prihajajo neprestano transporti municije in živil. Obmejno prebivalstvo se umika v notranost dežele. Nad Kotorom so Črnogorci postavili 12 teških oblegovnih topov. Črnogorci so na Lovčenu postavili stalne baterije, zgrajene iz kamena.

Avstrijski poslanik Giesl je bil sročil pri kralju v avdijenci in je opozoril kralja na neposrednost avstrijskih akcij.

Kralj je ostal trdovraten.

Srbi podpirajo Črnogorce. Črnogorci z veliko hitrostjo popravljajo skadrske utrdbe.

Italija in avstrijska akcija proti Črni gori.

Dunaj, 30. aprila. »Neue Freie Presse« priobčuje članek italijanskega parlamentarca Cirimenija, ki pravi:

Italija je na strani svojega zaveznika za kolektivno noto. Če bi to ne bilo uspešno, bi morala Italija ravno tako kakor Avstrija skrbeti za varstvo svojih vitalnih interesov v Adriji.

Tokrat Italija ne bo storila one-ga pogreška, ki ga je storila l. 1882., ko je zavrnila ponudbo Anglije za skupno okupacijo Egipta.

Ta izvajanja se zlagajo popolnoma z našimi informacijami glede bodočnosti Albanije in njene teritorialne razdelitve.

Dunaj, 30. aprila. Z italijanske strani, ki je najboljša informirana o sklepih italijanske vlade, izvem:

Italija je svojega zaveznika obvestila, da je pripravljena sodelovati pri

skupni evropski akciji.

Storila bo to ravno tako, kakor se udeležuje sedaj blokade.

Italija pa odločno odklanja vsako sodelovanje pri samostojni akciji Avstrije.

To stori z ozirom na prijateljsko in sorodniško razmerje s Črno goro.

Če bi bilo pa treba v Albaniji sami (Skader?) kakih korakov, potem bi se morala Italija odločiti za

paralelno akcijo,

kateri toriče bi bile naravno one pokrajine, kjer prevladujejo italijanski interesi. Italija upa, da se bo posrečilo najti primeren izhod in italijanski krogi so mnenja, da glede Skadra tudi ne bo prišlo tako hitro do odločitve, kakor se po nekod poučarja. Odločitev bo padla šele koncem tega tedna.

Vojna nevarnost. — Oficialni komunikacije.

Dunaj, 30. aprila. Oficialni komunikacije izjavlja, da bo Avstro-Ogrska na izrečno željo cesarjevo počakala še do četrtka, ko se sestane zopet veleposlaniška konferenca v Londonu, s svojo končno odločitvijo in da je dobilo civilno prebivalstvo v Kotoru ukaz, naj se tekom 36 ur izseli iz mesta, ker bi v slučaju kakšnega konflikta prebivalstvo silno trpelo, ako bi Črnogorci jeli z Lovčena obstreljevati Kotorški zaliv.

Oficijozna poročila o situaciji.

Dunaj, 30. aprila. Oficijozno se poroča o mednarodnem položaju, da je ta neizpremenjen.

Ultimatum Avstrije danes še ne bo izročila.

Dosedanja svarila se smatrajo za zadostna, da upravičijo nadaljne nagle akcije.

Srbija podpira Črno goro. — Srbsko-črnogorska pogodba. — Črna gora in Esad paša. — Ruski poslanik v Belgradu Hartwig odklikovan.

Dunaj, 30. aprila. Politični krogi poročajo, da so prihajale zadnje dni prav pogosto brzojavke s Petrograda na Cetinje in obratno: Črna gora računa na podporo Rusije. S še večjo gotovostjo pa računa na podporo Srbije. Po zatrditvah črnogorskih dobro informiranih krogov je Črni gori zagotovljena pomoč Srbije.

Belgrad, 30. aprila. Ruski poslanik Hartwig je bil odklikovan za njegove zasluge in za njegov izredno diplomatsko spretnost z redom belega orla.

Dunaj, 30. aprila. Dunajski listi vehementno napadajo »gotove diplomatske kroge«, pod čemer gotovo mislijo seveda v prvi vrsti Hartwiga, da so njih intrige z Esad pašo pripravile Avstriji nove neprivlačnosti.

Pariz, 30. aprila. »Journal« poroča iz balkanskih diplomatskih krogov, da so pogajanja med Srbijo in Črno goro glede unije Srbije s Črno goro toliko kakor zaključene.

London, 30. aprila. »Daily Express« poroča, da je general Marinović izjavil, da je

med Črno goro in Esad pašo sklenjena pogodba.

glede nadaljnih akcij. Z Esad pašo je podpisana popolnoma pravilna tozadnevna pogodba.

Belgrad, 30. aprila. Djavid paša je vdrl v Valono, pregnal provizorično albansko vlado in izklical Esad pašo za kralja.

Berchtoldova upravičevanja.

Dunaj, 30. aprila. Dunajski diplomatski krogi zatrjujejo, da je včerajšnja cirkularna nota grofa Berchtolda pojasnila veleposlanikom stališče Avstrije v dolgih izvajanih o upravičenosti in nujnosti energičnega postopanja. Nota poudarja, da bo Avstrija z veseljem pozdravila, če bo londonska konferenca sklenila na njene argumente revizijo londonskih sklepov. Še v zadnjem trenutku je mogoča evropska akcija. Če pa pride do konflikta s Črno goro, je upati, da bo ta konflikt ostal lokaliziran. Do evropskega konflikta ne bo prišlo. Avstrija je nastopila samo kot izvršiteljica evropskih sklepov, prisiljena varovati tudi svoj ugled. Komplikacije bi nastale samo, če bi ostali balkanski zavezniki smatrali za potrebno poseči aktivno v spor, v katerem ni ogrožena črnogorska obstojnost. Izključeno (?) je, da bi Bolgarska in Grška posegli v ta spor. Nasprotno, bolgarski ministrski predsednik Gešov je sporočil črnogorski vladi, da smatra njeno trdovratnost za škodljivo Balkanski zvezi in bi morala Bolgarska odtegniti Črni gori materialne podpore, ki jih je bila obvezana po pogodbi dati Črni gori. Negotovo je, kakšno stališče bo zavzela Srbija. Vesti, da je prišlo med Srbijo in Črno goro do posebne konvencije, niso verjetne. Avstrija smatra z ozirom na bodoče prijateljske odnose s Srbijo za verjetno, da se bo ta varovala nepremišljenih korakov.

Mirovna pogajanja.

Carigrad, 30. aprila. Z ozirom na dejstvo, da je vsled krivde velesil zastalo mirovno pogajanje med Zvezo in Turčijo, je prišlo med Bolgarsko in Turčijo do podaljšanja premirja za 14 dni. Podaljšanje premirja naj se tokrat po turškem zatrdilu konstatira v oficijoznem mirovnem protokolu (?).

Albanec o Albaniji.

Trst, 30. aprila. Znani sodruknik lista »Il Piccolo«, Mario Nordio se je razgovarjal o aktualnih političnih vprašanjih z albanskim prvakom Prenk Bib Dodo pašo.

Na vprašanje, ako misli, da se bo črnogorski kralj glede Skadra vdal, je Prenk Bib Doda odgovoril: »Ne, kralj se ne bo vdal. Poznam prav dobro značaj kralja Nikole, zato vem, da se Skadru ne bo odpoveda in da bo storil vse, kar je mogoče, da ga obdrži v svojih rokah.«

O bodočnosti Albanije se je Prenk Bib Doda izrazil tako - le:

»Neodvisna Albanija, navezana zgolj nase, ne bo mogla živeti. V veliki zmoti se nahajajo tisti, ki menijo, da je sposobna za samostalno avtonomno življenje. Albanija še ni zrela; brezčasne tuje okupacije ni misliti na mir v deželi, ker je čisto gotovo, da se bodo posamna plemena med sabo krala in da bodo nastali spori tudi med mohamedanci in kristjani.«

Na pripombo, če se te besede nanašajo na vprašanje o bodočem kralju, je Bib Doda paša vzkliknil:

»Ne, ne! Vprašanje o bodočem vladarju igra sedaj še podrejeno vlogo. Najprej je namreč potreba ustvariti »narod« in šele potem se lahko misli na vladarja.« (Torej sam Albanec pravi, da Albanci še niso — narod in da Albanija še sedaj ni zrela za neodvisnost, a kljub temu se naši državnik tako zelo pehajo — za neodvisno Albanijo! Opomba uredništva.)

Anarhija v Albaniji.

Belgrad, 30. aprila. Listi prinašajo podrobnosti o anarhiji v notranosti Albanije po odhodu srbskih čet. Med muzlimani in katoliškimi prebivalci je prišlo do krvavih konfliktov in pobojev. Računati je z notranjo vojno. Listi naglašajo, da hi morala Srbija poslati svoje čete zopet nazaj v zapuščene albanske pokrajine.

Konferenca veleposlanikov. — Nov ruski kompromis.

London, 30. aprila. Politični krogi zatrjujejo, da bo ruska vlada poskusila na veleposlaniški konferenci postaviti nov predlog, ki bi bil nekak kompromis med Avstrijo in Črno goro. Ni izključeno, da pride na podlagi tega predloga do rešitve akutnega spora. Rusija naglašja, da je na Dunaju ponovno svarila, da ni zadovoljna s prenegljenimi akcijami.

Vprašanje miru med Balkansko zvezo in Turčijo.

London, 30. aprila. Ponedeljčkov seja konference veleposlanikov se ni bavila samo o skadrskim vprašanjem, marveč tudi z vprašanjem sklepa miru med Zvezo in Turčijo. Odkar so velesile sprejele odgovor Zveze na svoj posredovalni predlog, počiva cela zadeva, kar

močno komprimira velesile.

Niti podlage za mirovne preliminarije niso izdelale velesile in prazen je izgovor, če se pripisuje to zavlačevanje Rusiji. Rusija želi sama, da se napravi skoraj mir, z vsemi ukrepi, ki jih zahtevajo druge države, pa ni zadovoljna.

Konferenca veleposlanikov.

Petrograd, 30. aprila. Danes popoldne se sestane ministrski svet, ki bo sklepal o nadaljnjem postopanju glede Skadra. Ruski veleposlanik v Londonu dobi nove inštrukcije za jutrišnjo konferenco.

Dunaj, 30. aprila. V političnih krogih se popoldne zatrjuje, da je še upati, da odobri jutrišnja konferenca avstrijske predloge.

Pariška finančna komisija.

Pariz, 30. aprila. Nota »Agence Havas« priobčuje v splošnih obrisih program finančne komisije v Parizu, ki se sestane 15. maja.

Konferenca bo najprej določila oni del turškega državnega dolga, ki naj ostane na zavzetih pokrajinah in ki naj se plačuje z anuitetami iz dohodkov teh pokrajin ali pa z v kapitalu garantiranimi obroki. Nato bo določila konferenca pogoje in pravne okolnosti, pod katerimi prevzema Zveza pravice in dolžnosti Turčije napram osebam, ki imajo na podlagi pogodb ali koncesij v teh pokrajinah kake pravice. Končno se bo bavila konferenca s finančnimi zahtevami Zveze napram Turčiji iz naslova vojne.

Avdijenca.

Dunaj, 30. aprila. Cesar je sprejel mornariškega poveljnika Hausa v posebni avdijenci.

Krščanski socijalci ne marajo miru.

Dunaj, 30. aprila. Zveza krščanskih socijalcev je imela včeraj sejo ter je ostro kritizirala avstrijsko zunanjo in notranjo politiko. V svojem komunikativno pravijo: »Krščansko-socijalna zveza vidi prihajati čas, ko se ne bo mogla ogniti radikalni izpremembi svojega stališča napram vodilnim osebam vlade, zlasti ker se ne strinja z njenimi načeli, da bi se izpostavljal za politiko, ki se noče odločiti za nasilna sredstva.«

Ovacije vojnemu ministru.

Dunaj, 30. aprila. Pred vojnim ministrstvom so krščanski socijalci prirejali danes neznatne ovacije.

Vojna nevarnost in borza.

Dunaj, 30. aprila. Na borzi je bil danes začetkom prometa razpoloženo zelo mučno. Kurzi so še bolj nazadovani. Pozneje, ko je prišlo zatrdilo, da je Italija za skupno postopanje, se je situacija nekoliko zboljšala. Tudi na borzi so se razširile vesti, da je počala Avstrija Črni gori ultimatum.

Gališka volilna reforma.

Dunaj, 30. aprila. V poslanskih krogih izjavljajo soglasno, da se je nedavno uvedena akcija glede gališke volilno-reformne krize ponesrečila. Pogajanja se bodo definitivno kot brezuspešna končala.

Dunaj, 30. aprila. Včeraj so imeli poljski voditelji, ki so prispeli na Dunaj, razgovor. Šlo je najbrže za čas novih volitev za deželni zbor in za sklicanje poslanske zbornice. Odločitev naj pade danes. Zatrjuje se, da se mesto gališkega namestnika ne bo za sedlo definitivno, marveč samo začasno z voditeljem.

Politično potovanje.

Budimpešta, 30. aprila. Sekcijski šef v zunanjem ministrstvu grof Wickenburg je prišel včeraj v Budimpešto ter je konferiral z ministrskim predsednikom Lukacsom. Zvečer se je vrnil zopet na Dunaj.

Odpoklicani italijanski častniki.

Dunaj, 30. aprila. Italijanski podčastniki, častniki, ki se mude v Avstriji, so dobili ukaz, da naj se tekom 5 dni zgledajo pri svojih polkih. Poročila iz zgoraj Italije vedo, da je mnogo italijanskih častnikov poklicanih pod orožje.

Gibanje v Rusiji.

Petrograd, 30. aprila. Vsa uredništva ruskih listov, ki podpirajo panslavistično gibanje, dobivajo vsak dan po več sto dopisov od oseb različnih stanov, med katerimi so posebno številno zastopani ruski častniki. Ti dopisi prosijo uredništva, da naj se sedaj, ko je Skader podlegel zmagovitemu orožju Črnogorcev, ponudi Črni gori izdatna ruska pomoč. Če Rusija to stori, bo Črna gora lahko vse drugače nastopala napram svojim nasprotnikom

v evropskem političnem koncertu in ji bo omogočeno Skader obdržati. Iz teh dopisov, katerih uredništva zaradi stroge cenzure ne smejo objaviti, se kaže, da je panslavistična ideja prodrla v najširše kroge ruskega prebivalstva, proti čemur ruska vlada nima sredstev.

Spijonaža.

Petrograd, 30. aprila. Policija je izvršila v hiši generala Fabrova, šefa IV. oddelka generalnega štaba, hišno preiskavo ter aretirala njegovega sina, bivšega topničarskega častnika zaradi vohunstva v prilog Avstrije.

Zvišanje stanja nemške armade.

Berlin, 30. aprila. Budgetna komisija državnega zbora je sprejela z glasovi desnice, centruma, nacionalnih liberalcev in napredne ljudske stranke v brambni predlogi predlagano zvišanje stanja nemške armade in sicer pri pehoti, konjenici, poljski artileriji, pionirjih, prometnih oddelkih in pri trenu. Število pehotnih bataljonov se zviša od 624 na 669 bataljonov.

Novo razstrelivo.

Pariz, 30. aprila. V nekem predavanju je prof. Arsonval sporočil, da je sestavil novo razstrelivo in sicer tako, da je saje prepeljal s plini. Kakor so dognale preizkušnje je to razstreljivo desetkrat močnejše od dinamita.

Nemiri na Portugalskem.

Pariz, 30. aprila. Portugalska vlada se trudi na vsi moč, da ohrani mir in red v Lizboni in v provinci. V mornariški vojašnici in na vojnih ladjah je popolen mir.

Lizbona, 30. aprila. Vlada je ponovi objavila, da sta dva mornarja krizarke »San Gabriel« trikrat ustrelila v morje. Vso posadko so takoj sklicali, oba mornarja sta se pa pomešala med tovariše, zato se ni dalo izvedeti, katera sta tista dva vojaka in čemu sta streljala.

Poslano. *)

Ni vredno odgovora v dnevni notici »Dneva« z dne 29. aprila 1913 v zadevi mene; le toliko se čudim uredniku »Dneva«, ko sem sam radi — prve zlagane novice v pričo ene ugledne osebe, osebno z urednikom »Dneva« se dogovarjal, ter se tudi sam izrekel »Prav žal, da smo bili od zanesljivega dopisnika v zadevi Vaše novice napačno podučeni«. Kakor razvidno po prvi notici je sprejelo uredništvo »Dneva« z odprtimi rokami tudi drugo notico; od zanesljivega dopisnika, ki je pravi bržkotne nežna pridnost. — Sploh pa mogoče, da priostaja dosti praznega prostora za dnevne vesti v »Dnevu«, ki sprejema tako papircirane laži, ko bi se lahko dobilo veliko več zanimivosti v škofovem zavodu.

Drugega ne bom odgovarjal, ker je z eno besedo vse zlagano, le toliko povem, da bodeva že prišla skupaj z dopisnikom za dokaz resnice, akoravno ni iz Razdrtega ali okolice, ter bode imel mogoče drago plačane dijete bolj kakor jih je imel dosedaj. Sploh pa g. dopisnik na dan z imenom, bomo poprej končali, ne pa zahrbito, zlobno obrekovanje — !

Spošтовanjem

Leonh. Del-Linz.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Čudi za odrasle

Raba jačil in krepič se pogosto izkaže za uspešno in sicer ne samo za otroke, nego tudi za odrasle vsake starosti, ženske in moške. Ze desetletja slavnoznaná Scottova emulzija se je za tako najbolje obnesla naj gre že za prirojene slabosti ali za opešanje po prestali bolezni. Ze po primeroma kratki rabi se prične kazati učinek Scottove emulzije. Opazimo, da se nam vrača veselje do življenja, posebno se pa dvigne jest do jedi. Zaraditega hitro rastejo telesne moči, razvije se novo veselje do življenja. Scottova emulzija je blagostlna in prijetno uživna, da jo tudi odrasli dal časa ne da bi se jim upirala, uživajo ji dobro prenašajo. Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vplivljavi 50 v. v pisemnih znamenkah dobiti od tvrde SCOTT & BOWNE, d. z. o. s. na Dunaju VII. sklicevaje se na naš list enkratno vpošiljatev poiskulnje od kake lekarné.

Bolniki, ki so bili dolgo navezani na posteljo in so večkrat prav izbirni s hrano, dobe s »Kufek« živilo, ki odgovarja vsem zahtevam. »Kufek« zbuja tek in prebavo, pospeši jačenje telesa in hitro naraščanje telesne teže, je prijetno slasti, se da pripravljati v različni premeni in je tudi za daljši čas prijetno užiten. Brošuro s 10 originalnimi kuharskimi recepti za »Kufek« dobi vsak, ki se za to zanima, brezplačno v lekarnah in drogerijah.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem gnanju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolešči utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 2 — Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tachinuben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevali Moll-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

MARGARINA DOMINO
vedno sveža v zalogi pri:
Bratih Robè, Novo mesto

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
Najboljše kozm.
Čistilo za zobe
Seydlin
Dobiva se povsod
Izdelaže
O. Seydl
Stritarjeva ulica 7.

„Nuisol“
od
Bergmanna & Co. Dečin o. L.
697
je in ostane prej ko slej nedosegljivo v svojem popolnoma naravnem beranju las in brade. V zalogi v plavi, rjavi in črni barvi. — Cena steklenici K 2-50. Dobiva se pri drog. A. Kanc, drog. B. Čvančara, O. Feticch-Franheim v Ljubljani.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljšje priznana **Tanno-chinin tinktura za lase** katere okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici. Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medlo, mli. medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd. **Dež. lekarna Milana Leusteka** v Ljubljani Resljeva cesta št. 1. poleg novozgrajenega Fran Jožčevega jubl. mostu. 17 V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajni južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Serravallo
železnato Kina-vino
Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni. Povzroča voljo do jesti, okrepa živce, pobiljša kri in je **rekonvalescentom in melokrvnim** zelo priporočeno od zdravniških avtoritet. **„Izborni čl. us.“** Večkrat odlikovano. Nad 8000 zdravniških spričeval. **J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje.** 87

Henneberg svila
samo direktno! — črna, bela in barvasta, od 1 K 35 vin. meter naprej za bluze in obleke. Franko in še osarjamo se pošlje na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. — **G. Henneberg**, dvorni dob. Nj. V. nemške cesarice, Zürich. 1

STOLLWERCK
mlečne karamele
redilne — okusne
5 kosov = 10 vinarjev
Pristine le. če
STOLLWERCK
na vsakem bonbonu!

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 308.2 Srednji zračni tlak 736 mm

april	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
29.	2. pop.	737.1	21.9	sr. jvzh.	sk. oblak.
„	9. zv.	737.6	14.2	brezvetr.	jasno
30.	7. zj.	737.3	8.9	„	megla

Srednja večerajšnja temperatura 14.9°, norm. 11.8° Padavina v 24 urah 0.4 mm.

Ivan Vičič
knjigovodja
danes ob 6. uri zjutraj, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb bo v sredo, dne 30. aprila ob polu 5. uri popoldne iz hiše žalosti Jurčičev trg št. 2. na pokopališče k Sv. Križu. Drega pokojnika priporočamo v blag spomin!
V Ljubljani, dne 29. apr. 1913.

Matija Pikel
bivši uradnik banke „Slavije“
st. 27 let, danes ob 1. uri zjutraj po dolgi mučni bolezn, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal. 1556
Pogreb nepozabnega rajnika se vrši jutri v četrtek ob 5. popoldne iz hiše žalosti Celovšk. cesta št. 77 v Spodnji Šiški k Sv. Križu
Nepozabnega rajnika priporočamo v blag spomin in molitev.
Matija in Josipina Pikel, starši.
Alojzij, Leopoldina, Lojzka Pikel, brat in sestri.
Pogrebni zavod L. Rojina, Šiška

Salvator
Ustanovila 1851

Mladenič
ki je 3 leta obiskoval obrtno šolo, želi dobiti kako službo.
Pismene ponudbe na upravnitvo »Slovenskega Naroda« pod šifro „Mladenič“, 1536

Stanovanje
obstoječe iz 2 večjih sob, predsobe, sobe za služkinjo, kuhinje, hodnika in pritlikla, 1552
se takoj ali pozneje odda na Rimski cesti 3, I. nadstropje.

Stanovanje v vili
s tremi ali 4 sobami s pritliklinami, z vrtom in kopaljo, 1555
se zelo poceni odda za maj na Elizabetni cesti šte. 4.

Preklic!
Podpisani naznanjam vsem trgovcem in drugemu občinstvu, da kdor ima z mojo ženo v denarnem oziru kaj opraviti, da jaz nisem odgovoren dožnik in ne plačevalec za njo, kakor je tudi kupčija ali prodaja premakljivega blaga v mojem posestvu neveljavna.
NA COLU, dne 24. aprila 1913.
Urban Strempl, posestnik št. 396 in 397 v Idriji. 1533

Franc Furlan
naslednik Faschingove vdove
ključavničarstvo
in
zaloga štedilnikov
se nahaja: 535
Ambrožev trg šte. 9.

Pozor! Pozor!
Na Marije Terezije cesti 7
razprodaja
se iz konkurznega sklada le kratak čas
razno špecerijsko blago
in vsa prodajalniška oprava
po zelo znižanih cenah. 1553
Naj nihče ne zamudi ugodne prilike za nakup raznega blaga!

Naznanilo.
Vljudno naznanjam, da sem prevzela s 1. majem
„Gostilno pri Kankertu“
Točila bodem pristni dolenski cviček in bizeljsko vino. — Priporočam se starim obiskovalcem in obenem cenj. občinstvu. Z odličnim spoštovanjem
Ana Simončič roj. Švigelj,
gostilničarka. 1545

Kolodvorska restavracija (Jos. Schrey). 1535
Jutri, 1. majnika
vojaški koncert
c. in kr. poh. polka kralj Belgijcev
obenem se bo pa odslej znanprej tečile vsak dan priljubljeno navlansko pivo iz Salvatorjeve kleti v Monakovem.
Začetek ob 8. — Vstopaina 60 h
K obilni udeležbi vabi
Jos. Schrey,
restavrat.

V večjem industrijskem kraju se oddata dva 1540
lokala
za manjšo in večjo trgovino ali kaj enakega. Vprašanja pod „2 lokala“ na upravnitvo »Slovenskega Naroda«.

Motor Neckarsulm
6 HP, model 1912 z dvojno prestavo ter priklonim vozom, se radi odpojanja cene proda. Jos. Vesel, Ljubljana, Prošernova ul. 20 — 24. Vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Išče se za takoj 30 1537
mizarskih pomočnikov
„Savez hrvatskih obrtnika“
Zagreb, Dalmatinska ul. št. 1.

Potnik
manufakturne stroke želi za mesece maj, junij, julij, primerne opravila kot postranski zaslužek. — Ponudbe se prosijo pod „Solidna moč“ P. R. Ljubljana, poste restante. 1541

Elegantno stanovanje
s solčno lego, s 3 velikimi sobami, predsobo, kopalnico in z vsemi drugimi pritliklinami 1498
se odda za avgustov termin v najem. Istotam se da takoj v najem
stanovanje
v podprtiličju z 2 sobama, kuhinjo, jedilno shrambo in drvarnico. Naslov pove upravnitvo »Sl. Naroda«.

Za Bosno se išče vodja 1504
parne žage
povsem več zlasti v jelovini in bukovi, izdelovanju parketov itd. Zahteva se večletna praksa v tej stroji, marljivost in poštenost. — Ponudbe pod „Bosanska industrija“ na upravnitvo »Slovenskega Naroda«.

Naznanilo.
Vljudno naznanjam, da sem prevzela s 1. majem
„Gostilno pri Kankertu“
Točila bodem pristni dolenski cviček in bizeljsko vino. — Priporočam se starim obiskovalcem in obenem cenj. občinstvu. Z odličnim spoštovanjem
Ana Simončič roj. Švigelj,
gostilničarka. 1545

Motorno kolo
Pach 3 1/2 HP, dobro ohranjeno, je cenó napredaj. — Vprašanja: „Motor“, poštno ležeče Trebnje, Dolensko. 1471

Prodajo se zaradi preselitve
4 postelje s celo garnituro, 1 zofa in še drugo pohištvo. Vse še dobro ohranjeno. 1548
Poizve se na Rimski cesti št. 2.

Prodaja se pod ugodnimi pogoji hiša z gosp. poslopjem
ležeča ob glavni cesti poleg farne cerkve v Št. Vidu nad Ljubljano. Vprašanja na upravnitvo »Sl. Narod“ 1503

Skoraj nov pisalni stroj
„Oliver“, model 5, 1405
se ceno proda.
Naslov prodajalca se pošlje na zahtevo pod „Oliver št. 200“ na upr. »Sl. Narod“.

Kupim stare še rabljive pokallone (Kracherl) 1525
steklenice.
Ponudbe pod „Sodavičar“ poste restante, Grobelno ob juž. žel.

Trgovski pomočnik
25 let star, samec vojašine prost, obeh deželnih jezikov zmožen, zelo dobro izvežban mešane stroke posebno dober manufakturnist z večletno prakso, želi nastopiti mesto takoj s 15. majnikom kot prva moč mešane stroke, ali vodja podružnice. Vprašanja na upr. »Slov. Naroda« pod „Debra moč/1538“.

Za poletno sezono se odda stanovanje
s 6 sobami s kuhinjo, ki se da deliti v 2 stanovanji. Oprava povsem nova, vodovod v hiši. Kje, pove upravnitvo »Slovenskega Naroda« 1543

Išče se družabnik
(kompanjon) za povečanje ključavničarske obrti in ustanovitev iste stroke trgovine v Ljubljani z deležem nekaj tisoč kron. Stvar je plodna in zasigurana. — Poizve se pri 1489
Zadrugi ključavničarjev v Ljubljani.

Prodajam vsled nabave močnejšega, 2 HP močno, še skoraj novo motorno kolo
znane češke tvrdke za 450 K (novo 800 K). Na željo sliko. **Franjo Korenjak, Sv. Barbara v Halozah Štajersko.**

Drva
mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. 257
Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega kolodvora.
Otvoritev Marijinega kopaljšča.
Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da se kakor vsako leto
dne 1. maja otvori Marijino kopaljšče
Obilnega obiska vljudno prosil
FRIDERIK KOSIČ.

Modna trgovina
v Ljubljani
Stritarjeva ulica št. 7.
Solidno blago. Nizke cene. Vzorci p^rstine prosto.

ANTON SCHUSTER

:: Konfekcija ::
za dame in deklice,
bluze, modno blago, sukno, platno,
garniture, preproge, šerpe, rute, pletl.

Prašiče
mladiče, 7 tednov stare, križane pasme
(velike domaše pasme, Hosschove pasme) zelo lepš.
1590 **ima oddati**
graščina Sonneg, pošta Ig - Studenec pri Ljubljani.

Čipkasto blago, čipke,
:: vložki, vezenja, ::
svila, pozamenterija, gumbi, žaboti in vse druge
modne potrebščine za dame v obilni izbiri in
dobrega okusa v modni trgovini za dame

P. Magdić, Ljubljana
nasproti glavne pošte.

1228

Trgovski lokal
se odda za avgust
na Mestnem trgu št. 6.
Več pove lastnik ravnatom, III. nadstr.
1476

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
Krasne
BLUZE krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.
Zelo solidna tvrdka:
M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Neprekosljiva v
otročkih oblekah
:: in krstni opravi. ::

V plačilne težkoče zašli
:: trgovci in industrijci ::
se ranžirajo
najhitreje in popolnoma diskret-
no in se tudi eventualno denar
preskrbi. — Vprašanja pod „Fili-
aika Ljubljana“ na upravništvo
:: »Slovenskega Naroda«. ::

Velika zaloga najmočnejših slammkov.
Klobuke cilindre
in čepice
v najnovjših fasonah in v veliki izbiri
priporočila
IVAN SOKLIČ.
Pristni Panama-slammki od 9 K do 50 K.

Pripravna birmanska darila!
Obrnite se zanesljivo na domačo tvrdko, kjer boste najbolje postreženi.

Nikelasta moška ura z verižico K 4-50 | Nikeln. damska ura z verižico K 7-50
Srebrna moška ura z verižico K 9-70 | Srebrna damska ura z verižico K 9-50
14kar. zlata moška ura z verižico K 65— | 14 kar. zlata dam. ura z verižico K 39—

Velikanska izbira verižic, kolejev, uhanov, prstanov itd.
Čudovito nizke cene! — Solidna in dobra postrežba!

H. Suttner, Ljubljana
Mestni trg št. 25. Sv. Petra cesta 8.
Lastna tovarna ur v Švici. — Tvorliška znamka »IKO«.
Edino zastopstvo za Kranjsko tvornice ur „Zenith“.

Fotografske aparate
kakor tudi vse v to stroko spadajoče
potrebščine ima v zalogi
fotomanufaktura in drogerija
„Adrija“
oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
2798 v Ljubljani,
Selenburgova ulica št. 5.
Temnica na razpolago.
Zunanja naročila z obratno pošto
Zahtevajte cenike!

PATENTE
vseh dežela izposluje inženir
M. GELBAUS. oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju Ul., Mariahilferstrasse št. 27.

Urarskega pomočnika
z dobrimi izpričevali, 18—24 let starega,
sprejme **Franc Benedičič, urar v**
Škofji Loki na Glavnem trgu. 1486

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :
Fr. Kapus
Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

Modni salon
M. Sedej-Strnad
priporočila cenjenim damam
:: slammike le najfinejše izvršbe. ::
Zalni klobuki vedno na razpolago.
Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Teodor Kurac
Ljubljana,
Prešernova
ulica št. 5
I. nadstr.
Avstrijski modni salon
Izdelovanje
najfinejših
angleških
kostumov,
paletotov,
franc. toalet itd.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.
Zaloga spalnih ter jedilnih sob
:: v različnih najnovjših slogih. ::
Vsakovrstno drugo pohištvo.
Priznana solidno blago
ter najnižje cene.
Zajamčeno trpežni izdelki.
Otomane, divani in žimnice
— različne kakovosti. —
Velika izbira 3408
otročkih vozičkov,
vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Uradniško hranilno društvo v Gradcu
R. Z. Z. O. Z.
Osebni kredit
uradnikom, profesorjem, učiteljem, umirovljenim itd. ob najugodnejših pogojih.
Nič predstroškov. Več v razvidih.
Hranilne vloge se obrestujejo dnevno po
5% od zneskov nad 1000 kron ob 60-
dnevni odpovedi: **5 1/4%** od zneskov nad 2000 kron ob 90-
dnevni odpovedi: **5 1/2%**
Obresti se polletno prištevajo glavnici. Niž rentnega davka. Vložne knjžice se spreje-
majo v shrambo. — Razvidi in položnice brezplačno. Stanje vlog: K 5.200.000.
Jamstvo zadržanih deložov: K 6.150.000. Rezervni fond in vrednostni papirji:
K 575.000. — Pojasnila daje brezplačno:
Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip št. 22,
:: vsak ponedeljek, sredo in petek med 1/2 3. in 1/2 4. uro popoldne. ::

Ure, verižice, uhani,
prstani, obeski, za-
pestnice itd. itd.
Edina zaloga ur z
lastno znamko
„Tup“
„Najcenejša birmanska darila!“
Najstarejša
domača tvrdka
Lud. Černe
juvelir in trgovec
Ljubljana, Wolfova ul. 3.
„Ceniki zastoj.“

Za birmance
priporočila svojo 862
veliko zalogo oblek
konfekcijska trgovina
Maček & Ko.
Franca Jožefa cesta 3.
Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Prihodnji papež.

Sedanji poveljar katoliške cerkve, papež Pij X. je star in bolan. Sicer se mu je njegova bolezen obrnila nekoliko na bolje, vendar ni misliti, da bi se kdaj popolnoma ozdravel. Sicer pa je čisto naravno, da se javnost zanima za npravaanje, kdo bi v slučaju katastrofe utegnil postati poveljar katoliške cerkve. Že leta 1565. je kardinal d'Este zapisal resnične besede: Čim je papež izvoljen, je treba misliti, kdo postane njegova naslednik. Ko je bil sedaj papež Pij X. na smrt bolan, se je seveda ves svet zanimal, kdo bi znal postati njegov naslednik in italijanski listi so o tem obširno razpravljali. Ker utegne to zanimati tudi naše občinstvo, naj nakratko povemo, kaj so uganili italijanski listi, ki imajo, kakor znano, zelo ozke stike s cerkvenimi krogi. To storimo toliko laglje, ker je tudi ne glede na to, če je papež zdrav ali bolan, gotovo interesantno, spoznati razmere in težnje kardinalskega zbora.

Stara stvar je, da imajo v kardinalskem zboru Italijani večino in je skoro izključeno, da bi postal papež kak kardinal, ki ni Italijan. Toda to je precej vse, kar je danes v kardinalskem zboru zanesljivo. Prejšnji papeži so pri imenovanju kardinalov več ali manj gledali na to, da so dobili škrlat gospodje, ki so se ujemali s papeževimi političnimi in cerkvenimi tendencami. Na ta način so papeži že za življenja preskrbeli, da je postal naslednik vedno mož, ki je zastopal v glavnem to, kar je zastopal vsakokratni papež. Sedanji papež Pij X. pa ni pri imenovanju nikoli gledal na politično mišljenje, nego je imenoval za kardinale tiste, ki so se mu zdeli najbolj vredni, naj so bili tega ali onega naziranja. To se seveda nanaša samo na italijanske kardinale, saj se drugi kardinale imenujejo večinoma dogovorno z dotičnimi vladami.

Papež Pij X. je za zdaj iz nevarnosti in če hoče, lahko v enem samem konsistoriju premeni razmere v kardinalskem zboru. A vredno je vse eno ogledati si ob roki italijanskih listov, kako bi se najbrže zgodilo, če bi bil kardinalski zbor v svoji sedanji sestavi poklican izvoliti novega papeža.

V kardinalskem zboru zavzema prvo in najodličnejše mesto kardinal Marino Rampolla marchese del Tindaro. Bil je državni tajnik prejšnjega papeža Leona in igral kot politik veliko vlogo. Na zadnjem konklavu je imel večino glasov in postal bi bil papež, če bi ne bil kardinal Puzyna v imenu avstrijskega cesarja vložil veto proti njegovi izvolitvi. Rampolla je bil nasprotnik trozveze in zato ni smel postati papež.

Rampolla je takrat padel ali pozabljen in njegova veljava v katoliški cerkvi je danes morda še večja, kakor je bila tedaj, ko se je moral umakniti priroščemu Piju X. Nasprotnja, ki si jih je bil nakopal kot državni tajnik, se ugasnila, pridobil pa si je novih prijateljev. Živi zase, a njegov ugled je velik in velik je njegov vpliv.

Ko je padel Rampolla in je postal Pij X. papež se je reklo, da kardinalski zbor ne mara političnega papeža, nego da hoče verskega papeža. Danes je mišljenje v kardinalskem zboru menda ravno nasprotno. Politični položaj cerkve je skrajno neugoden, tako neugoden, kakor še nikoli in sodi se, da žele precej vsi kardinale, naj bi postal papež mož, ki bo uredil politične razmere. Prihodnji papež bo vsekako političen papež in ker je med vsemi italijanskimi kardinale Rampolla največji politik, se obračajo nanj vsi pogledi. Toliko bolj se vsa pozornost osredotčuje na Rampollo, ker je bil vedno velik prijatelj Francije. Očividno je, da poskuša Francija pridobiti svoj stari vpliv na katoliško cerkev in očividno je tudi, da se skuša cerkev sprizniti s Francijo. Dokler je bil Rampolla na krmilu, sta brezverska republika in katoliška cerkev še dosti dobro izhajali — šele ko je Rampolla padel, je prišlo do razpora, ki republiki ni nič škodil, pač pa katoliško cerkev in katoliško vero na Francoskem skoro uničil. Kaj čuda, če se obračajo vse oči na kardinala Rampollo in če želi kardinalski zbor za bodočega papeža političnega moža.

Rampolla je že v letih. Zgodi se lahko, da ne bo izvoljen za papeža, brez dvoma pa je, da bo on, če bo živ, določil, kdo naj postane naslednik Pija X. in brez dvoma je, da bo izbral moža, ki bo hodil po drugih potih v verskem in političnem oziru, kakor sedanji papež. Pij X. je bil izvoljen, da bi bil papež sporazumljiva, a se je izkazal kot intransigent do skrajnosti in je provzročil največ-

je verske in politične krize v katoliški cerkvi. Naloga prihodnjega papeža bo, da popravi, kar je provzročil sedanji papež in opravi to, kar imel dovoli.

Kardinalski zbor je sestavljen iz množice različnih nazorov; poznalci ga dele v poglavitnem na tri skupine: 1. na skupino tistih, ki zagovarjajo intransigentni verski program sedanjega papeža (ne pa njegove politike!) in katerim stoji na čelu kardinal de Laj; 2. na skupino tistih, ki so v verskem, kakor tudi v političnem oziru bolj zmerni, a nasprotniki kardinala Rampolle; te vodi kardinal Serafino Vanutelli; 3. na skupino tistih, ki so v političnih in verskih stvareh bolj liberalni in ki jih vodi kardinal Maffi iz Pize.

Kardinal Serafino Vanutelli je že pred desetimi leti delal na to, da bi bil izvoljen za papeža, a ni se mu posrečilo. Svoje dni je bil nuncij na Dunaju in je na cesarskem dvoru dobro zapisan, toda avstrijska pomoč mu ne bo dosti pomagala. Danes je star in bolan gospod in nima niti od daleč tistega vpliva, kakor Rampolla.

Kardinala Laj in Maffi sta oba zelo bojevita; prvi velja za skrajno intransigentnega in zaradi tega pri volitvi novega papeža ne bo prišel v poštev. Kardinal Maffi je kandidat italijanskih liberalcev. Sicer je med škofi, med duhovniki in pri lajkah zelo priljubljen, ne pa tudi pri kuriji in to ga zna pokopati, kajti na ljudsko mnenje se v konklavu zbrani kardinale niso nikoli dosti ozirali.

Seveda je še več drugih kandidatov za papeško krono. Kandidat je n. pr. kardinal Agliardi, ki je bil kot nuncij na Dunaju velik pospeševalec avstrijskih krščanskih socijalcev, pa v Rimu ni priljubljen, ker dela preveliko opozicijo papeževi politiki. Kandidat je dalje kardinal Ferrari, nadškof v Milanu, ki je pa v tako dobrih zvezah z italijansko vlado, da mu v Vatikanu ne zaupajo in kandidatov brez upanja na zmago je še več starih gospodov. Sta pa tudi dva mlajša kardinale, ki ju resno vpoštevajo. Oba sta po poklicu diplomata, dobra politika in slaba bogoslovca. Kardinal Dominik Ferrata je bil že v različnih deželah za nuncija in je povsod dosegel lepe uspehe. Po izvolitvi Pija X. za papeža, bi bil skoro postal državni tajnik; to se pravi, papež ga je hotel imenovati za državnega tajnika, pa tega vsled ugovorov raznih zunanjih vlad ni mogel storiti. Kardinal Martinelli je nov mož, nepisan papir; bil je papežev delegat v Združenih državah in se izkazal kot imeniten politik, sicer ni nikdar stopil v javnost.

Soglasna sodba italijanskih listov je, da brez kompromisa med posameznimi skupinami v kardinalskem zboru ni mogoče voliti papeža, kompromis pa more napraviti samo kardinal Rampolla — naj potem postane sam papež ali tisti, ki ga bo on izbral.

Spominjajte se
dijaškene družbe „Domovina“

Ustna voda

KALODONT
Zobna krema

Zdravilni pedagog

ravnatelj Fran Salzlechner, imetnik učilišča in vzgojevališča za duševno zaostale in nerovne otroke v Perchtoldsdorfu pri Dunaju, 1527

se bo 6. in 7. majnika mudil v Ljubljani, hotel pri Slonu. Govorilne ure in ord. od 11. do 3.

Modni salon
Stuchly - Maschke

3 ZIDOVSKA ULICA 3

naznanja in priporoča častitim damam tu in na deželi svoje krasno izbiro ravnokar došlih dunajskih in pariških modelov kakor največjo zalogo športnih klobukov.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 1463 Cene brez konkurence!

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporoča

1549

za birmance

svoje bogato zalogo oblek za dečke.

Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. KETTE

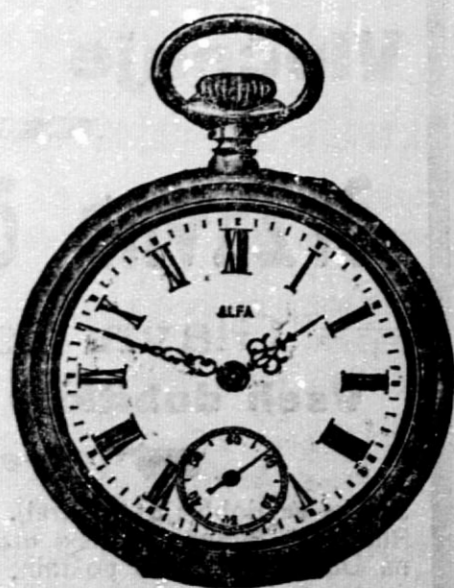
Ljubljana

Franca Jožefa cesta šte. 3

priporoča najmodernejšo svajce, kravate, rokavice, nogavice, žepne robce, palice, dežnike itd. itd. Velika izbira modernih klobukov, slamnikov in čepic itd.

! Za birmo!

Za nakup solidnih in priznane dobro idočih švicarskih „UNION“ ur, zlatnine, srebrnine se priporoča trdka

F. Čuden
Ljubljana, Prešernova ulica 1.

Lastna tvornica ur v Švic.

Glavni cenik z žepnim koledarjem se pošilja zastonj.

Oddajo se v najem 145

prostori

(2 do 5 sob), pripravni za pisarno na Miklošičevi cesti št. 18. (poleg justične palače). — Poizve se samo v II. nadstropju Miklošičeva cesta 18.

Moderno zidana, solčno ležeča

: hiša :

ki je še 16 let davka prosta na najlepšem kraju v Ljubljani z velikim krasno zasajenim vrtom, z 2 lepima stanovanjema po 4 sobe s kopelji itd.

se jako ugodno prodaja.

Več se poizve pri upravnistvu »Slovenskega Naroda«. 1446

J. Zamljen

čevljarški mešter

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfinnejše izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera iproslan čevlji. 237

Sanatorij

„Miri dom“

p. Gornja Kungota pri Mariboru.

Zdravilišče za živčne in notranje bolezni, individualnim zdravljenjem, izvrstno oskrbo in zmernimi cenami. Medicinalne kopeli. — Lastnik in šef zdravnik dr. Fran Čeh. 1334

Resna ženitna ponudba!

Konceptni uradnik v državni službi na deželi, z lepo plačo in karijero, star 32 let, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično lepe zunanosti, staro 20—24 let, večšo gospodinjstvo, primerne izobrazbe in najmanj 30 tisoč K dote. — Tajnost se jamči. — Tozadevna pisma s sliko, koja se vrnejo, je nasloviti na upravnistvo »Slovenskega Naroda« pod Sreča 32/1470 do 8. maja 1913.

1470

Pristno brnsko blago

Spomladanska in poletna sezija 1913.

Kupon m 3-10 dolg 1 kupon 7 kron
za popolno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, telovnik) 1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
stane samo 1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20—, dalje blago za površnike, turistiški loden, svilnate kamgarne, blago za damске obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah :: kot solidna in poštena vrlo znana ::

Zaloga tvornice za sukno

Siegel-Imhof v Brnu (Brünn).

Vzorci gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 517

Najboljša in najzdravejša

barva

za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne krite, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebščine itd.

Telefon št. 16.

Leta 1870. ustanovljena delniška družba

Telefon št. 16. 982

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbno podjetništvo, pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela, tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela, opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču, kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Odvetniški kandidat

z večletno prakso in sodnim izpitom, želi premeniti službo. 1450

Naslov pove upravnitvo »Sl. Naroda«.

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4. Privatno zdravilišče za notranje in kirurški bolezni. Porodnišnica. Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. det. boln.

KORESPONDENCA

Mlad, v zakonu srečen mož, bi se rad seznanil v svrhu korespondence z ljubezavno presrečno gospodično ali vdovo. — Prijazne ponudbe pod »Sreča v nesreči« če mogoče s sliko na upravnitvo »Slovenskega Nar.« do 10. maja. 1523

Kdor potuje v Primorje, naj obiše

Hotel Bristol, Reka

80 moderno urejenih sob, električna luč, lift, kopeli, kavarna, restavracija z izvrstno kuhinjo. Zmerne cene.

Edini slovenski hotel na Reki. Spoštovanjem Pero Trpinac.

Sprejema zavarovanja Floveškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 58.461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. Vsa pojasnila daje: Čigar pisarne so v lastne bančne hiši Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkvalitetneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Trgovski sotrudnik

mešane stroke želi premeniti službo v tako večjo mešano trgovino na deželi. Gre tudi kot vodja filijalke. Prijazne ponudbe pod »Vesten«, poštno ležece, glavna pošta Ljubljana

Novozidana hiša

z dobrodočo sedlarsko obrtjo in lakanjem vozov v lepem trgu Smarji se po ugodni ceni takoj proda. Poizve se pri Jos. Čakš, sedlarju v Smarji pri Jelšah, Stajersko.

Vila v Kamniku

popolnoma opremljena, z 9 sobami, parkom, velikim sadnim vrtom in kopalnim basenom, se pod ugodnimi pogoji proda. Eventuelno se odda istotam

2 lepi letni stanovanji.

Več se poizve v trgovini A. Sinkovic nasl. Soss & Co. v Ljubljani.

Za maj ali avgust išče stalna stranka

večje stanovanje

4—6 sob z vsem potrebnim.

Kdo, pove upravnitvo »Slov. Naroda«.

2 težka konja

1505 (Zugpferde) se ugodno prodasta. Tovarna barv v Delu pri Ljubljani.

ozdravi brez vbrizganja pri gospodih in damah vse bolezni spolovila, iztok, kapavico, bolezni v mehuru, kjer drugi pomočki odpovedo.

48 urah Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5.—. 2 škatlji za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko: Lekarstva Mariahilf, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20 po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Oglas.

Radi parcelacije se opusti mlekarstvo. Vsled tega se prostovoljno proda čez 200 glav živine različnih vrst švicarske pasme. Natančnejša navodila daje: Hrv. slav. banka za parcelacijo in kolonizacijo d. dr. v Zagrebu.

živine

različnih vrst švicarske pasme. Natančnejša navodila daje: Hrv. slav. banka za parcelacijo in kolonizacijo d. dr. v Zagrebu.

Lov obč. Ježica

se odda za 5 let v najem dne 5. maja ob 10. uri dopoldne pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani soba št. 2.

Pojasnila se dobe že zedaj istotam. K dražbi se vabijo vsi prijatelji lova.

Syrup Sarsaparillae compes s sidrom. Čistilo krvi. Stekl. K 3-00 in 7-50.

Liniment s sidrom Capasol compes. Kadmestilo za Pains-Expeller s sidrom. Bolezinsko ublažitveno sredstvo za vrgnjenje pri prehladu, revmatizmu, gripici itd. Stekl. K 1-00. Stekl. K 2-00.

Zeleznatu beljakovinska tinktura s sidrom. Za malokrvnost in blodnosit. Stekl. K 1-00. Stekl. K 2-00.

Dobiva se po lekarnah ali po naravnost od Dr. BOGNERJEVA lekarnu »Pri stolcu levu«, Praga I. Kloubekova ulica 5.

Ana Hutter, Dunajska cesta št. 6, I. nadstr.

priporoča cenjenim damam

1198

steznike

najnovije pariške fasone, le lastnega izdelka. Posebno prip. steznike za poletje iz lahkega poletnega blaga. Sportne in steznike za doma. — Popravljanje in čiščenje steznikov se hvaležno sprejema. Zunanja naročila se točno izvršujejo. Cene solidne.

1542 Najboljši šivalni stroj sedanjosti je le

PFAFF

10letna garancija. Brezplačen pouk v vezenju.

IGN. VOK

specialna trgovina šivalnih strojev in koles, Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Odvetniška pisarna dr. Ant. Švigelja

je od 1. maja t. l. naprej v Dalmatinovi ulici št. 11.

Št. 419/pr.

1453

Razpis. Sekundarska služba.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti mesto sekundarija. Službena doba sekundarija v deželni bolnici traja dve leti, lahko pa se podaljša za eno ali dve leti, če sekundarij za to prosi. Adjutum, ki ga dobiva sekundarij, odmerjen je v prvem službenem letu z 2000 K, v drugem letu z 2400 K in od tretjega leta dalje z 2800 K. Poleg adjuta ima sekundarij prosto stanovanje v deželni bolnici. Sekundarij ne sme biti oženjen in tudi ne sme izvrševati zunanje zdravniške prakse. Prosilci za razpisane službe predložijo svoje s krstnim listom, z dokazili o usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika podprte prošnje do 20. maja 1913 vodstvu deželnih dohodolnih zavodov v Ljubljani. Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani, dne 22. aprila 1913.

Samo še malo dni!

Vlečenje že 15. maja 1913.

XXX. kralj. ogrska

državna dobrodelna loterija.

Glavni dobitok 200.000 kron.

Vseh dobitkov za 475.000 kron v gotovini.

Srečka stane 4 krome.

Srečke se dobivajo pri kralj. ogrskem loterijskem dohodarstvenem ravnateljstvu v Budapešti (glavni carinski urad) pri c. kr. loterijskem dohodarstvenem ravnateljstvu na Dunaju, pri vseh poštah, davčnih, carinskih in solnih uradih, na vseh železniških postajah in po skoro vseh trafikah, menjalnicah itd. na Ogrskem in po avstr. kronovinah. Igralni načrt se na zahtevo pošlje zastonj.

Kraljevo ogrsko loterijsko dohodarstveno ravnateljstvo.

Kdor hoče dobro in poceni kupiti ZA BIRMO

naj se potruži v Angleško skladišče oblek, kjer je vedno največja izbira oblek za dečke in deklice. Nadalje izbira najmodernejše damske konfekcije in oblek za gospode.

Postrežba točna. — Cene priznane nizke.

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

FERNET-BRANCA

Specialiteta tvrde Fratelli Branca, Milan je vsled svojih silno dietetskih in odlično želodec krepečih lastnosti

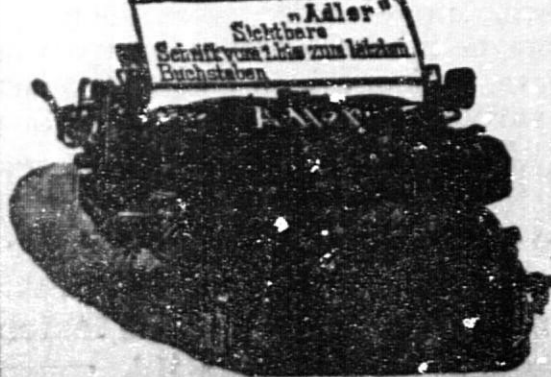
Najboljša želodčna grenčica sveta.

Glavno razpečevališče: Sig. Winter, Dunaj, III. Ungarg. 20.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17 priporoča svojo bogato zalogo

vozniš koles šivalnih stroji

Brezplačni kurzi za vezenje v hit. Pisalni stroji „ADLER“, Pletilni stroji vseh velikosti.

Obleke po meri B. Götzl Ljubljana

najnovejše oblike pri:

Mestni trg 19 — Stari trg 8.

315

Edna posebnost likerja je Zdravnik želodca.

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izobno vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

1001

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri

L. SEBENIKU v Spod. SIŠKI.

Radioaktivno termalno kopališče Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C., ki daje vsak dan čez 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem, izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Ulektrototerapija in masaža. Parnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izbrane in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava. 1178

Štev. 282.

1474

Naznanilo.

Na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani

se bode vršil v času od 16. julija do vštete 6. avgusta t. l.

strokovni tečaj za izobrazbo učiteljev obrtno-trgov. predmetov na obrtnih nadaljevalnih šolah.

Učitelji, ki žele biti sprejeti, naj pošljejo svoje primerno opremljene prošnje potom šolskega vodstva vsaj do 20. maja neposredno na ravnateljstvo državne obrtne šole v Ljubljani.

Prosilcem bode ravnateljstvo do srede junija sporočilo, če so sprejeti ali ne. Vsak udeležnik, ki ima svoje redno bivališče izven Ljubljane, dobi od ministrstva za javna dela podporo 40 kron. Potrebne rekvizite preskrbi brezplačno podpisano ravnateljstvo, ki daje tudi vsa zaželjena podrobna pojasnila.

Ravnateljstvo c. kr. državne obrtne šole

v Ljubljani, dne 22. aprila 1913.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naznanja št. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 48

Velika zaloga suhih vencev.
zdelovanje šopkov, vencev, travkov itel
Okusno delo in zmerne cene
Znanje narobila točno.

Vrtmarija na Tržaški cesti št. 34.

Št. 8545

1544

Razpis.

Za zgradbo zavarovanja okrajne ceste Tržič-Kovor na Kovtrnci pri Tržiču

na okroglo 6500 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalne svote naj se predložijo

do 13. maja t. l. ob 12. opoldne podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatenih z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe zavarovanja okrajne ceste Tržič-Kovor na Kovtrnci“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu, Turjaški trg št. 4. v uradnih urah.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 29. aprila 1913.

Razglednice

umetniške,
in
pokrajinske

se dobe vedno
v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“
Prešernova ulica 7.

Pozor kolesarji!

Namesto K 120
samo kron 80.

Franko na vsako
postajo.

V reklamne namene razpošljem 200 novih svetovno znamenitih graških dvokoles model 1913, elegantnih in čvrstih, s torbo in orodjem namesto za K 120, za 80 K. Stordrednim prostim tekom K 95 — s poštnino vred. Ze rabljena kolesa od K 40 — naprej. Nova čvrsta guma po K 5 —, 6 —, 7 —, 8 —, zračne cevi po K 3 —, 4 —, 5 —. Svetiljke, zvonci, pedali in vsa ostala pritiklina po cenah na debelo. Popravila, emaliranje in poniklanje v lastni delavnici hitro in ceno. Razpošljanje po povzetju. Na dvokolesa naplačila K 20 —. Plaćevanje na obroke izključeno. Cenovniki gratis in franko. Srbo-hrvaško dopisovanje. 1069

Tvorniško skladišče dvokoles in šivalnih strojev
A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donastrasse št. 23/III

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za laso in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporočam

Štefan Strmoli
brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,
(vogal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lasse

Zbirka avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I zvezek:

Kazenski zakon
o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodanim

tiskovnim zakonom
z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K
po pošl 6 K 20 viz.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzela z 20. t. m. zopet

„Hotel Chicago“ v Litiji.

Postregla bodem svojim cenjenim gostom z gorkimi in mrzlimi jedili, z dobro in pristno pijačo. 1496 Za obilen obisk se priporoča

:: Milka Papež roj. Knaflič. ::

Razpis službe.

Okrajna bolniška blagajna Sevnica-Kozje s sedežem v Sevnici, razpisuje s tem

službo tajnika

ki bi bila pripravna za vpokojenca: mesečna plača K 60.—.

Zahteva se popolno znanje slovenščine in nemščine in sposobnost za to službo. — Varščine je položiti K 600.—, ki pa se lahko z vkužitbo na posestvo ali z dobrim poroštvom nadomesti.

Prošnja je vložiti do 1. junija t. l.

Sevnica, dne 16. aprila 1913.

Načelnik
Karel Cimperič.

Narodna tiskarna

v Ljubljani.

Telefon št. 85.

Se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic, jedilnih listov, mrtvaških listov itd. itd.

Telefon št. 85.

Razglas.

Na ustanovnem zavodu za gluhoneme v Ljubljani se bodo s pričetkom šolskega leta 1913/14 nanovo sprejemali

gluhonemi šoloobvezni otroci

na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov.

- Pogoji za priupst k pouku, oziroma za sprejem v zavod so:
- 1.) Gluhonemost ali takšna stopinja na gluhosti, da se dotičnik s posluhom ne more naučiti glasovnega jezika;
  - 2.) izpolnjeno 7. in ne še prekoračeno 12. leto življenja in
  - 3.) primerna telesna zmožnost in sposobnost za izobraževanje.

Oč sprejetja so brezpogojno izključeni bebasti, slaboumni in božjastni otroci kakor tudi otroci, ki imajo nalezljive bolezni in druge telesne hibe. Ravnotako se ne morejo sprejeti otroci, katerih govorila niso zmožna pričuti se glasovnega jezika, ki so v veliki meri kratkovidni ali daljnovidni in ki morajo posteljati.

Sposobnost za izobraževanje se dokaže s posebno preizkušnjo, ki jo je prebiti v zavodu; dan in ura te preizkušnje se razglasita ob svojem času.

Gojenci morejo v dobi svojega izobraževanja v zavodu dobiti stanovanje in hrano proti plačilu letnega zneska 300 K.

Znotranji gojenci dobe vsa preskrbo v zavodu; vendar jih morajo tisti, ki so jih dolžni preživljati, preskrbeti s predpisano vrhno obleko in s potrebnim perilom. Znotranji gojenci morajo v zavod sledeča oblačila v dobrem stanju in zaznamovana s seboj prinesiti, in sicer dečki: 2 zgornji obleki, klobuk in zimsko suknjo, dvoje čevljev, 6 srajc, 6 spodnjih hlač, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik; deklice: 2 zgornji obleki, klobuk ali ruto in zimsko jopicico, dvoje čevljev, 6 srajc, 6 spodnjih kril, 6 hlač, 3 naprsne jopice, 3 predpasnike, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik.

Prošnje za priupst k pouku, oziroma za sprejem znotranjih gojencev v zavod, je

do 10. junija t. l. vlagati pri vodstvu ustanovnega zavoda za gluhoneme v Ljubljani.

Prošnje je opremiti z nastopnimi listinami:

- a) z rojstnim listom,
- b) z izpričevalom o cepljenih kozah,
- c) z zdravniškim izpričevalom o gluhonemosti z napovedjo, kako je ista nastala in o telesni zmožnosti,
- d) z domovinskim listom,
- e) s šolskimi naznanili, če jih ima dotičnik.

Kadar se prosi, da bi se dotičnik sprejel za znotranjega gojenca, je priložiti vrhu tega izkaz o premoženju ali pa zavezno pismo, da bode plačeval po 300 K preskrbovalnih stroškov na leto.

Pristavlja se še, da se prošnje, ki bi dospele po 10. juniju t. l. in ki bi se ne vložile predpisanim potom, to je pri vodstvu ustanovnega zavoda za gluhoneme ali ki bi bile pomajljivo opremljene, ne bodo uvaževale.

G. kr. doželna vlada za Kranjsko
V Ljubljani, dne 11. aprila 1913.

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini ~~in~~ Kadilci!

ako jo sedaj poskusite, ko se je posrečilo vrelec moderno urediti, da nele ne uhaja ogljikova kislina, temveč se je našel in sprijel nov, močno ogljikovokisli prtok. Sedaj lahko teknuje **Tolstovrška slatina** z vsemi najboljšimi kislini vodami, ker čvrsto muzira in ima zelo rezek okus. **Narodite in prepričajte se.** Zabož s 25 steklenicami velja le 5 kron. Razpošilja se v 2/8 l, 1/2 l in 1 1/2 l steklenicah. Prazne steklenice vseh voda se sprejmejo po najvišji ceni v polnitev. Plakati, analize zdravniških izvedencev in ceniki zastoj in franko. — **Tolstovrške** naročajo odlični zdravniki za se in svoje bolnike ter za cele bolnišnice, ker je sedaj res najboljša zdravilna in namizna osvežujoča mineralna voda. Odlikovana na dveh higieničnih razstavah. — **Del čistejšega dobička gre v narodne namene.** — Naroča se pri podjetju **Tolstovrške slatine, pošta Guštanj, Koroško.**

Katere, zasliženje itd. z ničemer hitreje in boljše ne odpravite kakor če pridno pijete in grgrate Tolstovrško dijetetično kislno vodo.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Priporoča se

ANTON ŠARC

trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

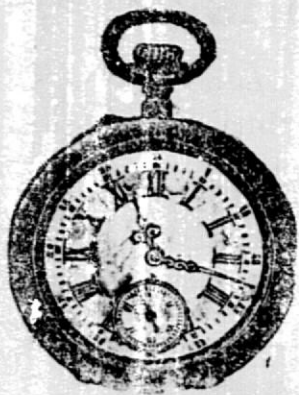
874

Stanovanje

s štirimi sobami, kopalno sobo, sobo za služkinje, 983 se odda za majev termin. Elizabetna cesta šteč. 5.

Najlepša

birmanska darila!

Bogata zaloga pravih švicarskih ur, veričic, uhanov, zapestnic itd. Ne kupujte ničesar preje, predno si ne ogledate mojo zalogo.

Za birmo zelo znižane cene!

Nikelasta moška ura z veričico K 4-40
Srebrna moška ura z veričico K 9-60
Srebrna damska ura z veričico K 9-40
14 kar. zlata damska ura K 22-—
14 kar. zlata moška ura K 43-—

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šteč. 7.

priporoča

kanceljski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovitni in barvani papir

Rasete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kol-nama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber vseh pisarniških potrebščin, svizčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tintniki.

Priporoča se modna trgovina

Ljubljana Peter Šterk Stari trg 18

Specijalna trgovina najmodernejših bluz in jutranjih oblek. 1° perilo za gospode, dame in otroke, moderni moški klobuki, panama in drugi slamniki, stezniki, rokavice, nogavice, vezenine, nakit in vse potrebščine za šivilje itd.

Priznana najnižje cene, postrežba točna.

Pod Najv. pokroviteljstvom Njeg. ces. in kralj. Visokosti prejasnega gosp. nadvojvode Frana Ferdinanda Avstr.-Este.

Avstrijska Jadranska razstava Dunaj 1913

Slovesna otvoritev 3. maja ob 10. dopoldne
C. kr. Prater Odprto od 10. dop. do 2. pop. Maj-Oktober

Kr. zemaljsko zdravilišče Topusko.

Sezija od 10. aprila do 20. oktobra.

Od 10. aprila do 1. maja in od 1. do 20. oktobra 50% popusta na kopelih, stanovanjih in zdravniški pristojbini.

Indikacije revmatične in drugih bolečin v členkih in mišicju, protina, nevralgije, zlasti ishias, ženske bolezni. — Temperatura vode 59° C. Čresolne kopeli in kopeli z ogljenčovo kislino, masaža ter elektroterapija.

Ugodno blago podnebje.

Železniška postaja proge Karlovec-Caprag; pošta, brzojav, javna lekarna. Krasna izprehajališča, koncerti, tombole, vojaška godba. — Zaradi navala gostov je potrebno sobe že julija in avgusta naprej naročiti. — Prospekte in potrebna navodila daje brezplačno.

Ravnateljstvo kr. zem. zdravilišča.

Samo 5 cen!

Goodjeanwelt čevlji

so najboljši na svetu.

Visoki čevlji za gospode in dame
10-50
12-50
14-50
16-50
19-50

Nizki čevlji za gospode in dame
9-—
10-50
12-50
14-50
16-50

Trpežni čevlji za otroke, visoki ali nizki.

Velikost	21-25	26-28	29-31	32-34
na zadrگو	5-90	6-90	7-90	8-90
z gumbi	6-50	7-50	8-50	9-50

rjavi 1 krono dražji.

Zaloga čevljev H. KENDA

Ljubljana, Mestni trg šteč. 17.

RAAF

Ventilni vozovi.

14/18, 24/28, 40/45 HP.

Vozovi brez ventila.

25/30 in 30/35 HP.

Liberška tvornica avtomobilov z o. z.
Liberce, Češko.

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta šteč. 9-12.

1148